პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК и ТК КП ГРУЗИИ И СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 44 (9820) | კვირა, 21 თებერვალი, 1954 წ. | ფასი 20 კაპ.

ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების წარმატებით აშენების უმნიშვნელოვანესი პირობაა ხალხთა მშვიდობისა და უშიშროების ბურჯის — საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ძლიერების განუწყვეტელი ზრდა. ჩვენი სახელმწიფოს ძალისა და სიმტკიცის საფუძველია მუშათა კლასისა და კოლმეურნე გლეხობის ურყევი კავშირი, მთელი საბჭოთა საზოგადოების მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობა, სსრ კავშირის ხალხთა ურღვევი მეგობრობა.

ოთხი სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების ბერლინის თათბირი

გუშინწინ დამთავრდა სსრ კავშირის, საფრანგეთის, ინგლისისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო საქმეთა მინისტრების ბერლინის თათბირი, რომელიც თითქმის ოთხი კვირის მანძილზე მთელი მსოფლიოს ყურადღების ცენტრში იყო. ფართო საზოგადოებრივი წრეები დიდ მნიშვნელობას ანიჭებდნენ ამ თათბირს და იმედი ჰქონდათ, რომ კონფერენციის მაგიდასთან ოთხი სახელმწიფოს საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრა ხელს შეუწყობდა უმნიშვნელოვანესი საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგებას და, მაშასადამე, წვლილი იქნებოდა მშვიდობის და ხალხთა თანამშრომლობის განმტკიცების საქმეში.

ბერლინში აზრთა გაცვლამ ხელი შეუწყო თათბირზე წარმოდგენილ სახელმწიფოთა პოზიციების უფრო სწორ გაგებას. აზრთა ამ გაცვლის მსვლელობაში მკაფიოდ გამოვლინდა მთავრობათა პოზიციების განსხვავება. მაგრამ ამავე დროს უფრო ნათლად დაისახა ამ განსხვავების შემცირების გზები, რამდენადაც დაინტერესებული მხარეები ნამდვილად გამოიჩენენ მისწრაფებას ამისადმი. უდავოა, რომ მნიშვნელობა აქვს თათბირზე მიღწეულ კონკრეტულ შეთანხმებებს. ჯერ-ერთი, გადაწყდა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთის, ინგლისისა და საბჭოთა კავშირის მთავრობები მიიღებენ ღონისძიებებს, რათა ხელი შეუწყონ განიარაღების პრობლემის ან, თუნდაც, შეიარაღების მნიშვნელოვანი შემცირების პრობლემის წარმატებით გადაჭრას.

საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის მშვიდობისმოყვარულმა ხასიათმა მთელი სიცხადით კვლავ იჩინა თავი საბჭოთა მთავრობის წინადადებებში გერმანიის საკითხზე. ყველა ამ წინადადებას წითელი ზოლივით გასდევს აზრი, რომ ევროპის მშვიდობა და უშიშროება შეიძლება უზრუნველყოფილ იქნას მხოლოდ იმ პირობით, თუ არ დაეშვებით გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინებას, რომელმაც მეოთხედი საუკუნის მანძილზე ორჯერ ჩაბა ომში ევროპა და მთელი მსოფლიო.

ხაზგასმით აღნიშნა რა, რომ გერმანიის პრობლემის გადაჭრა უწინარეს ყოვლისა თვით გერმანელების საქმეა, საბჭოთა დელეგაცია მოითხოვდა, რომ თათბირს მოესმინა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და ფედერალური რესპუბლიკის წარმომადგენლებისთვის, რათა გაეგოთ, თუ რას ფიქრობს თვით გერმანელი ხალხი გერმანიის გაერთიანების გადაუდებელ ამოცანაზე და ევროპის მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველყოფაში თავის მონაწილეობაზე. საბჭოთა დელეგაციამ შემდეგ შეიტანა წინადადება გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების მომზადებისა და გერმანიის საზავო ხელშეკრულებისათვის საზავო კონფერენციის მოწვევის შესახებ. ამასთან განსახილველად შეტანილ იქნა ხელშეკრულების კონკრეტული პროექტი.

საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა, რომ შეიქმნას სრულიად გერმანიის დროებითი მთავრობა და დაეგალოს მას მოამზადოს სრულიად გერმანიის საარჩევნო კანონის პროექტი, რომელიც უზრუნველყოფს სრულიად გერმანიის არჩევნების ნამდვილ დემოკრატიულ ხასიათს, და მოაწყოს ეს არჩევნები ნამდვილი თავისუფლების პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მსხვილი მონოპოლიების, ფაშისტური, მილიტარისტული და სხვა ორგანიზაციების ზეგავლენას ამომრჩევლებზე.

იმ მიზნით, რომ ხელი შეუწყოთ სრულიად გერმანიის მთავრობას მასზე დაკისრებული ამოცანების შესრულებაში და არჩევნების მოწყობისას თავიდან ავიცილოთ უცხო სახელმწიფოთა ზეგავლენა, საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა, რომ ჯერ კიდევ არჩევნებამდე აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის ტერიტორიიდან გაეყვანილ იქნან უცხოეთის ჯარები გარდა შეზღუდული კონტინგენტებისა.

თათბირის ბოლოს, როცა ცხადი გახდა, რომ დასავლეთის სამი სახელმწიფოს მინისტრებს არ სურთ გერმანიის საკითხის მოწესრიგება ფართო საფუძველზე, საბჭოთა დელეგაციამ შეიტანა წინადადება შეიქმნას სრულიად გერმანიის კომიტეტი ვაჭრობის, ფინანსური ანგარიშსწორების, ტრანსპორტის, სასაზღვრო და ეკონომიურ ურთიერთობასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხთა დარგში შეთანხმებისა და კოორდინაციის ფუნქციებით, აგრეთვე დასავლეთ და აღმოსავლეთ გერმანიას შორის კულტურული, სამეცნიერო და სასპორტო ურთიერთობის განვითარების საკითხთა სრულიად გერმანიის კომიტეტი. აგრეთვე წინადადება იყო — თათბირს მიეღო გადაწყვეტილება, რომ სასურველია მხარეები შეთანხმდნენ როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ გერმანიაში გერმანელთა პოლიციის, აგრეთვე ყველა სახეობის პოლიციის რიცხვისა და შეიარაღების საკითხთა შესახებ.

ცდილობდა რა გაეუმჯობესებინა გერმანელი ხალხის ცხოვრების პირობები, საბჭოთა დელეგაციამ აღძრა იმ ფინანსურ-ეკონომიური ტვირთის შემსუბუქების დიდმნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც გერმანიას აკისრია ომის შედეგებთან დაკავშირებით. საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა გავრცელდეს დასავლეთ გერმანიაზე ამ ტვირთის შემცირების ღონისძიებანი, რომლებიც მიღებულია გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მიმართ.

გერმანიის საკითხის განხილვის მსვლელობაში საბჭოთა დელეგაციამ აგრეთვე აღნიშნა, რომ შესაძლებელი და მიზანშეწონილია ეკონომიური და კულტურული ურთიერთობა დამყარდეს ფედერალურ რესპუბლიკასა და სსრ კავშირს შორის.

დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა უარყვეს საბჭოთა ყველა წინადადება გერმანიის საკითხზე, რითაც ცხადყვეს, რომ მათ არა სურთ ხელი შეუწყონ გერმანიის საკითხის მშვიდობიან მოწესრიგებას და არა სურთ, რომ გერმანელმა ხალხმა თვითონ გადაწყვიტოს გერმანიის გაერთიანების გადაუდებელი ამოცანები. რაც შეეხება საბჭოთა დელეგაციას, მან 18 თებერვალს განაცხადა: საბჭოთა მთავრობას იმედი აქვს, რომ ოთხი სახელმწიფო განაგრძობს ღონისძიებებს, რათა გერმანიის საკითხი გადაწყდეს დამაკმაყოფილებლად ევროპაში მშვიდობის განმტკიცების ინტერესების შესაბამისად.

მსოფლიოს ხალხები, და პირველ რიგში ევროპის ხალხები, უდიდესი ყურადღებით შეხვდნენ ევროპის კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის გეგმას, რომელიც საბჭოთა კავშირმა წარადგინა. ამ გეგმის განხილვის მსვლელობაში სავსებით ნათლად და მკაფიოდ გამოაშკარავდა ნამდვილი არსი ამერიკის აგრესიული წრეების მიერ განზრახული პროექტისა — დასავლეთ გერმანიის მეთაურობით შეიქმნას დასავლეთ ევროპის ექვსი სახელმწიფოს სამხედრო დაჯგუფება, რომელსაც ფარავენ „ევროპის თავდაცვითი გაერთიანების“ ყალბი სახელწოდებით და რომელიც განსაკუთრებულ საფრთხეს უქმნის მშვიდობის საქმეს.

საბჭოთა მთავრობამ ამ პროექტს დაუპირისპირა თავისი წინადადებანი ევროპის უშიშროების უზრუნველყოფის შესახებ, რომლებიც ითვალისწინებენ გერმანიის ნეიტრალიზაციას, და ევროპის კოლექტიური უშიშროების შესახებ სრულიად ევროპის ხელშეკრულების პროექტი. ამ ხელშეკრულებაში თანაბარ საფუძვლებზე მონაწილეობის მიღება შეეძლო გერმანიასაც, ახლა — აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის სახით, ხოლო ერთიანობის აღდგენის შემდეგ — გაერთიანებულ გერმანიას. ევროპის კოლექტიური უშიშროების სისტემის განხორციელებას ხელს შეუწყობდნენ არაევროპული სახელმწიფოებიც. მშვიდობისათვის ბრძოლაში უნდა შეიქმნას ყველა ქვეყნის ერთიანი ბანაკი, მიუხედავად მათი საზოგადოებრივი წყობილების განსხვავებისა.

კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის საბჭოთა გეგმამ გაგება და მხარდაჭერა პპოვა ევროპაში და, კერძოდ, გერმანიაში.

მაგრამ დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა უარყვეს კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის საბჭოთა გეგმა.

ავსტრიასთან სახელმწიფო ხელშეკრულების საკითხი, რომელიც ბერლინის თათბირის დღის წესრიგში იყო, შეიძლებოდა გადაეწყვეტათ სულ რამდენიმე დღეში, დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლები ავსტრიის საკითხს რომ არ უკავშირებდნენ გარკვეულ ანგარიშებს, რომელთაც საერთო არა აქვთ რა მშვიდობისა და უშიშროების ინტერესებთან და ავსტრიელი ხალხის ეროვნულ ინტერესებთან.

ავსტრიის საკითხის გადაწყვეტას ხელს შეუშლეს დასავლეთის სახელმწიფოთა ზ. ხსენებულმა გეგმებმა გერმანიის შესახებ, რომლებიც აძლიერებენ გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინების საფრთხეს. მიუხედავად ამისა, საბჭოთა მთავრობამ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირით დაადასტურა თავისი რწმენა, რომ კვლავ არის შესაძლებლობა ახლო მომავალში გადაწყდეს საკითხი. საჭიროა, რომ ავსტრიის მთავრობამ მხედველობაში მიიღოს ეს და რომ ავსტრიელმა ხალხმა ეს სწორად გაიგოს.

გადაუჭრელი საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგების მკაფიო და კონკრეტულ პროგრამას დასავლეთის სამი სახელმწიფოს მინისტრებმა ვერაფერი ვერ დაუპირისპირეს, გარდა ყბადაღებული „იდენის გეგმისა“, რომელიც არსებითად წარმოადგენს ძლივს შენიღბულ გეგმას, რომ მთელ გერმანიაზე გავრცელდეს ახლანდელი ბონის რეჟიმი და გაერთიანებული გერმანია შეიყვანონ დასავლეთ ევროპის ექვსი სახელმწიფოს კარჩაკეტილ სამხედრო დაჯგუფებაში.

ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთისა და ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრებს არ წამოუყენებიათ სადავო საერთაშორისო საკითხების მოწესრიგების საკუთარი პროგრამა და თათბირზე დაიკავეს მთლიანად ნეგატიური პოზიცია, მხოლოდ უარყოფდნენ საბჭოთა ყოველ წინადადებას. ბუნებრივია, რომ დასავლეთის სახელმწიფოთა დელეგაციებს ასეთ ქცევას კრიტიკით შეხვდნენ ევროპის მოსახლეობის უდრესად ფართო ფენები, რაც პრესის ფურცლებზეც აისახა.

უეჭველია, ბერლინის თათბირს შეეძლო მეტი როლი შეესრულებინა საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისა და გადაუჭრელ პრობლემათა მოწესრიგების საქმეში იმ შედეგებთან შედარებით, რომლებიც მიღწეულ იქნა. საერთაშორისო დაძაბულობის შენარჩუნებითა და გაძლიერებით დაინტერესებული ამერიკის აგრესიული წრეების გავლენამ ხელი შეუშალა ისეთი გადაწყვეტილების მიღებას, რომელსაც მოჰყვებოდა აღნიშნული პრობლემების და პირველ რიგში გერმანიის საკითხის უსწრაფესი გადაჭრა.

მიუხედავად ამისა, ამ თათბირის მოწვევას და საფრანგეთის, ინგლისის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრებს შორის უშუალო კონტაქტის განახლებას, როგორც ვ. მ. მოლოტოვმა თავის 18 თებერვლის განცხადებაში ხაზგასმით აღნიშნა, „გარკვეული მნიშვნელობა აქვს ახლანდელ პირობებში. ამან ხელი შეუწყო ზოგიერთი მომწიფებული საერთაშორისო პრობლემების განხილვას, რომელთა გადაჭრა საჭიროა საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შემდგომი შენელებისათვის“. „ის ამოცანები, — განაგრძო ვ. მ. მოლოტოვმა, — რომლებიც გადაუჭრელი დარჩა ამ თათბირზე, არ იხსნება დღის წესრიგიდან. ჩვენ უნდა განვაგრძოთ მეცადინეობა და კიდევ უფრო ენერგიულად ვიბრძოლოთ მათი გადაჭრისათვის“.

საბჭოთა ხალხი, რომელიც ერთსულოვნად იწონებს საბჭოთა დელეგაციის პოზიციას ბერლინის თათბირზე, კვლავაც გადაჭრით და ენერგიულად დაუჭერს მხარს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ბრძოლას საერთაშორისო დაძაბულობის შემდგომი შენელებისა და მომწიფებული საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგებისათვის.

ვ. მ. მოლოტოვი მოსკოვს დაბრუნდა

20 თებერვალს სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვ. მ. მოლოტოვი მოსკოვს დაბრუნდა ბერლინიდან სსრ კავშირის, საფრანგეთის, ინგლისისა და ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირიდან. (საკდესი).

„პრავდის“ 20 თებერვლის მოწინავე

საბჭოთა კავშირის ამ წინადადების მიზანი იყო ხელის შეწყობა შეიარაღების შემცირებისა და ატომური იარაღის აკრძალვის საკითხში იმ ჩიხის ლიკვიდაციისათვის, რომელშიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია მოექცა ამერიკის დიპლომატიის მიზეზით, რომელიც ხლართავს და ართულებს აღნიშნულ საკითხებს მთელი რიგი წლების მანძილზე. ასეთი კონფერენციის წარმატებით მოწყობა, უეჭველია, დაეხმარება საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებას და მკვეთრად შეამცირებს სამხედრო ხარჯების ტვირთს, რომელიც კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელებს აწევს.

ამ წინადადებამაც ყველა ქვეყნის ხალხების ფართო მხარდაჭერა ჰპოვა და, საბოლოო ანგარიშით, დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლები, როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, იძულებული იყვნენ დათანხმებოდნენ იმას, რომ გაგრძელდეს აზრთა გაცვლა, რათა ხელი შეეწყოთ განიარაღების პრობლემის ან, თუნდაც, შეიარაღების მნიშვნელოვანი შემცირების პრობლემის წარმატებით გადაჭრას.

საბჭოთა საგარეო პოლიტიკის მშვიდობისმოყვარულმა ხასიათმა მთელი სიცხადით კვლავ იჩინა თავი საბჭოთა მთავრობის წინადადებებში გერმანიის საკითხზე. ყველა ამ წინადადებას წითელი ზოლივით გასდევს აზრი, რომ ევროპის მშვიდობა და უშიშროება შეიძლება უზრუნველყოფილ იქნას მხოლოდ იმ პირობით, თუ არ დაეშვებთ გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინებას, რომელმაც მეოთხედი საუკუნის მანძილზე ორჯერ ჩაბა ომში ევროპა და მთელი მსოფლიო.

ხაზგასმით აღნიშნა რა, რომ გერმანიის პრობლემის გადაჭრა უწინარეს ყოვლისა თვით გერმანელების საქმეა, საბჭოთა დელეგაცია მოითხოვდა, რომ თათბირს მოესმინა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და ფედერალური რესპუბლიკის წარმომადგენლებისათვის, რათა გაეგოთ, თუ რას ფიქრობს თვით გერმანელი ხალხი გერმანიის გაერთიანების გადაუდებელ ამოცანაზე და ევროპის მშვიდობისა და უშიშროების უზრუნველყოფაში თავის მონაწილეობაზე. საბჭოთა დელეგაციამ შემდეგ შეიტანა წინადადება გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების მომზადებისა და გერმანიის საზავო ხელშეკრულებისათვის საზავო კონფერენციის მოწვევის შესახებ. ამასთან განსახილველად შეტანილ იქნა ხელშეკრულების კონკრეტული პროექტი.

საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა, რომ შეიქმნას სრულიად გერმანიის დროებითი მთავრობა და დაეგალოს მას მოამზადოს სრულიად გერმანიის საარჩევნო კანონის პროექტი, რომელიც უზრუნველყოფს სრულიად გერმანიის არჩევნების ნამდვილ დემოკრატიულ ხასიათს, და მოაწყოს ეს არჩევნები ნამდვილი თავისუფლების პირობებში, რომელიც გამორიცხავს მსხვილი მონოპოლიების, ფაშისტური, მილიტარისტული და სხვა ორგანიზაციების ზეგავლენას ამომრჩევლებზე.

იმ მიზნით, რომ ხელი შეუწყოთ სრულიად გერმანიის მთავრობას მასზე დაკისრებული ამოცანების შესრულებაში და არჩევნების მოწყობისას თავიდან ავიცილოთ უცხო სახელმწიფოთა ზეგავლენა, საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა, რომ ჯერ კიდევ არჩევნებამდე აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის ტერიტორიიდან გაეყვანილ იქნან უცხოეთის ჯარები გარდა შეზღუდული კონტინგენტებისა.

თათბირის ბოლოს, როცა ცხადი გახდა, რომ დასავლეთის სამი სახელმწიფოს მინისტრებს არ სურთ გერმანიის საკითხის მოწესრიგება ფართო საფუძველზე, საბჭოთა დელეგაციამ შეიტანა წინადადება შეიქმნას სრულიად გერმანიის კომიტეტი ვაჭრობის, ფინანსური ანგარიშსწორების, ტრანსპორტის, სასაზღვრო და ეკონომიურ ურთიერთობასთან დაკავშირებულ სხვა საკითხთა დარგში შეთანხმებისა და კოორდინაციის ფუნქციებით, აგრეთვე დასავლეთ და აღმოსავლეთ გერმანიას შორის კულტურული, სამეცნიერო და სასპორტო ურთიერთობის განვითარების საკითხთა სრულიად გერმანიის კომიტეტი. აგრეთვე წინადადება იყო — თათბირს მიეღო გადაწყვეტილება, რომ სასურველია მხარეები შეთანხმდნენ როგორც აღმოსავლეთ, ისე დასავლეთ გერმანიაში გერმანელთა პოლიციის, აგრეთვე ყველა სახეობის პოლიციის რიცხვისა და შეიარაღების საკითხთა შესახებ.

ცდილობდა რა გაეუმჯობესებინა გერმანელი ხალხის ცხოვრების პირობები, საბჭოთა დელეგაციამ აღძრა იმ ფინანსურ-ეკონომიური ტვირთის შემსუბუქების დიდმნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც გერმანიას აკისრია ომის შედეგებთან დაკავშირებით. საბჭოთა დელეგაციამ წინადადება შეიტანა გავრცელდეს დასავლეთ გერმანიაზე ამ ტვირთის შემცირების ღონისძიებანი, რომლებიც მიღებულია გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მიმართ.

გერმანიის საკითხის განხილვის მსვლელობაში საბჭოთა დელეგაციამ აგრეთვე აღნიშნა, რომ შესაძლებელი და მიზანშეწონილია ეკონომიური და კულტურული ურთიერთობა დამყარდეს ფედერალურ რესპუბლიკასა და სსრ კავშირს შორის.

დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა უარყვეს საბჭოთა ყველა წინადადება გერმანიის საკითხზე, რითაც ცხადყვეს, რომ მათ არა სურთ ხელი შეუწყონ გერმანიის საკითხის მშვიდობიან მოწესრიგებას და არა სურთ, რომ გერმანელმა ხალხმა თვითონ გადაწყვიტოს გერმანიის გაერთიანების გადაუდებელი ამოცანები. რაც შეეხება საბჭოთა დელეგაციას, მან 18 თებერვალს განაცხადა: საბჭოთა მთავრობას იმედი აქვს, რომ ოთხი სახელმწიფო განაგრძობს ღონისძიებებს, რათა გერმანიის საკითხი გადაწყდეს დამაკმაყოფილებლად ევროპაში მშვიდობის განმტკიცების ინტერესების შესაბამისად.

მსოფლიოს ხალხები, და პირველ რიგში ევროპის ხალხები, უდიდესი ყურადღებით შეხვდნენ ევროპის კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის გეგმას, რომელიც საბჭოთა კავშირმა წარადგინა. ამ გეგმის განხილვის მსვლელობაში სავსებით ნათლად და მკაფიოდ გამოაშკარავდა ნამდვილი არსი ამერიკის აგრესიული წრეების მიერ განზრახული პროექტისა — დასავლეთ გერმანიის მეთაურობით შეიქმნას დასავლეთ ევროპის ექვსი სახელმწიფოს სამხედრო დაჯგუფება, რომელსაც ფარავენ „ევროპის თავდაცვითი გაერთიანების“ ყალბი სახელწოდებით და რომელიც განსაკუთრებულ საფრთხეს უქმნის მშვიდობის საქმეს.

საბჭოთა მთავრობამ ამ პროექტს დაუპირისპირა თავისი წინადადებანი ევროპის უშიშროების უზრუნველყოფის შესახებ, რომლებიც ითვალისწინებენ გერმანიის ნეიტრალიზაციას, და ევროპის კოლექტიური უშიშროების შესახებ სრულიად ევროპის ხელშეკრულების პროექტი. ამ ხელშეკრულებაში თანაბარ საფუძვლებზე მონაწილეობის მიღება შეეძლო გერმანიასაც, ახლა — აღმოსავლეთ და დასავლეთ გერმანიის სახით, ხოლო ერთიანობის აღდგენის შემდეგ — გაერთიანებულ გერმანიას. ევროპის კოლექტიური უშიშროების სისტემის განხორციელებას ხელს შეუწყობდნენ არაევროპული სახელმწიფოებიც. მშვიდობისათვის ბრძოლაში უნდა შეიქმნას ყველა ქვეყნის ერთიანი ბანაკი, მიუხედავად მათი საზოგადოებრივი წყობილების განსხვავებისა.

კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის საბჭოთა გეგმამ გაგება და მხარდაჭერა პპოვა ევროპაში და, კერძოდ, გერმანიაში.

მაგრამ დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა უარყვეს კოლექტიური უშიშროების უზრუნველყოფის საბჭოთა გეგმა.

ავსტრიასთან სახელმწიფო ხელშეკრულების საკითხი, რომელიც ბერლინის თათბირის დღის წესრიგში იყო, შეიძლებოდა გადაეწყვიტათ სულ რამდენიმე დღეში, დასავლეთის სახელმწიფოთა წარმომადგენლები ავსტრიის საკითხს რომ არ უკავშირებდნენ გარკვეულ ანგარიშებს, რომელთაც საერთო არა აქვთ რა მშვიდობისა და უშიშროების ინტერესებთან და ავსტრიელი ხალხის ეროვნულ ინტერესებთან.

ავსტრიის საკითხის გადაწყვეტას ხელს შეუშლეს დასავლეთის სახელმწიფოთა ზ. ხსენებულმა გეგმებმა გერმანიის შესახებ, რომლებიც აძლიერებენ გერმანიის მილიტარიზმის აღორძინების საფრთხეს. მიუხედავად ამისა, საბჭოთა მთავრობამ სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირით დაადასტურა თავისი რწმენა, რომ კვლავ არის შესაძლებლობა ახლო მომავალში გადაწყდეს საკითხი. საჭიროა, რომ ავსტრიის მთავრობამ მხედველობაში მიიღოს ეს და რომ ავსტრიელმა ხალხმა ეს სწორად გაიგოს.

გადაუჭრელი საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგების მკაფიო და კონკრეტულ პროგრამას დასავლეთის სამი სახელმწიფოს მინისტრებმა ვერაფერი ვერ დაუპირისპირეს, გარდა ყბადაღებული „იდენის გეგმისა“, რომელიც არსებითად წარმოადგენს ძლივს შენიღბულ გეგმას, რომ მთელ გერმანიაზე გავრცელდეს ახლანდელი ბონის რეჟიმი და გაერთიანებული გერმანია შეიყვანონ დასავლეთ ევროპის ექვსი სახელმწიფოს კარჩაკეტილ სამხედრო დაჯგუფებაში.

ამერიკის შეერთებული შტატების, საფრანგეთისა და ინგლისის საგარეო საქმეთა მინისტრებს არ წამოუყენებიათ სადავო საერთაშორისო საკითხების მოწესრიგების საკუთარი პროგრამა და თათბირზე დაიკავეს მთლიანად ნეგატიური პოზიცია, მხოლოდ უარყოფდნენ საბჭოთა ყოველ წინადადებას. ბუნებრივია, რომ დასავლეთის სახელმწიფოთა დელეგაციებს ასეთ ქცევას კრიტიკით შეხვდნენ ევროპის მოსახლეობის უდრესად ფართო ფენები, რაც პრესის ფურცლებზეც აისახა.

უეჭველია, ბერლინის თათბირს შეეძლო მეტი როლი შეესრულებინა საერთაშორისო დაძაბულობის შენელებისა და გადაუჭრელ პრობლემათა მოწესრიგების საქმეში იმ შედეგებთან შედარებით, რომლებიც მიღწეულ იქნა. საერთაშორისო დაძაბულობის შენარჩუნებითა და გაძლიერებით დაინტერესებული ამერიკის აგრესიული წრეების გავლენამ ხელი შეუშალა ისეთი გადაწყვეტილების მიღებას, რომელსაც მოჰყვებოდა აღნიშნული პრობლემების და პირველ რიგში გერმანიის საკითხის უსწრაფესი გადაჭრა.

მიუხედავად ამისა, ამ თათბირის მოწვევას და საფრანგეთის, ინგლისის, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრებს შორის უშუალო კონტაქტის განახლებას, როგორც ვ. მ. მოლოტოვმა თავის 18 თებერვლის განცხადებაში ხაზგასმით აღნიშნა, „გარკვეული მნიშვნელობა აქვს ახლანდელ პირობებში. ამან ხელი შეუწყო ზოგიერთი მომწიფებული საერთაშორისო პრობლემების განხილვას, რომელთა გადაჭრა საჭიროა საერთაშორისო ურთიერთობის დაძაბულობის შემდგომი შენელებისათვის“. „ის ამოცანები, — განაგრძო ვ. მ. მოლოტოვმა, — რომლებიც გადაუჭრელი დარჩა ამ თათბირზე, არ იხსნება დღის წესრიგიდან. ჩვენ უნდა განვაგრძოთ მეცადინეობა და კიდევ უფრო ენერგიულად ვიბრძოლოთ მათი გადაჭრისათვის“.

საბჭოთა ხალხი, რომელიც ერთსულოვნად იწონებს საბჭოთა დელეგაციის პოზიციას ბერლინის თათბირზე, კვლავაც გადაჭრით და ენერგიულად დაუჭერს მხარს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ბრძოლას საერთაშორისო დაძაბულობის შემდგომი შენელებისა და მომწიფებული საერთაშორისო პრობლემების მოწესრიგებისათვის.

ჩვენს დიად სამშობლოში

★

კვების მრეწველობის ახალი საწარმოები

ბომელი, 18 თებერვალი. (საკდესი). ტროვში დაიწყო ბოსტნეულისა და კარტოფილის გადასამუშავებელი მექანიზებული ბოსტნეულსახმობი ქარხნის მშენებლობა. ქარხანა უკვე წლის მეორე ნახევარში გამოუშვებს პირველ პროდუქციას. მიმდინარეობს ლელჩიცკის, ელსკისა და ბუდა-კოშელევოს რაიკვებკომბინატების რეკონსტრუქციისა და გაფართოების სამუშაოები. ახალი მოწყობილობით აღჭურვის შემდეგ ისინი მნიშვნელოვნად გაადიდებენ ხილის წვენის, მურაბისა და საკონდიტრო ნაწარმის გამოშვებას.

მიმდინარე წელს ოლქის კვების მრეწველობის ათობით მოქმედი საწარმო ადიდებს თავის სიმძლავრეს. გომელის ხორცკომბინატში ძეხვის ახალი ფაბრიკა შენდება. მისი ამუშავების შემდეგ ძეხვეულისა და შაშხის გამოშვება ერთიორად გადიდდება. უვაროვიჩის რაიონის სადგურ უზაში მთავრდება ბოსტნეულსახმობი ქარხნის მშენებლობა. ტერეხოვკის რაიონში შენდება ერბო-კარაქისა და მშრალი რძის ქარხანა.

გასულ წელთან შედარებით ოლქის კვების მრეწველობის საწარმოები ერთნახევარჯერ ადიდებენ კვების პროდუქტების გამოშვებას.

მუშები — წიგნების ავტორები

სვერდლოვსკი, 18 თებერვალი. (საკდესი). აქ გამოვიდა წიგნი „ლეონინის ძალოსნური ჭრა“. მისი ავტორები ოლქის სამრეწველო საწარმოთა 39 ნოვატორია. ისინი უამბობენ მკითხველს, როგორ იყენებენ და შემოქმედებითად ავითარებენ კონკრეტულ პირობებში ლეონინის ჩქაროსნული ჭრის მეთოდებს, რომლებიც სახელგანთქმულმა ხარატმა ვ. კოლესოვმა შემოიღო.

ურალის ტურბინმოტორის ქარხნის ბრანდავი ამბ. გორეჩინი მკითხველს უზიარებს ძალოსნური რანდვისათვის საჭრისის შექმნის გამოცდილებას. საჭრისს დადუღებული აქვს არა მაგარი შენადნობი, როგორც კოლესოვის საჭრისს, არამედ სწრაფმჭრელი ფოლადი. მისი გამოყენება ერთიანად — ერთიექვსად ადიდებს მუშის შრომის ნაყოფიერებას.

ვ. კოლესოვის მეთოდის განვითარებაზე გვიამბობენ წიგნში აგრეთვე ურალის ვაგონმშენებელი ქარხნის ხარატი ამხ. დუდინი, სვერდლოვსკის საინსტრუმენტო ქარხნის ხარატი ამხ. ჩერეპანოვი, ურალის ტურბინმოტორის ქარხნის ხარატი ამხ. იუშინი და სხვები.

წიგნმა დიდი ინტერესი გამოიწვია ურალის, აგრეთვე ჩვენი ქვეყნის სხვა სამრეწველო ცენტრების საწარმოთა მუშებში, ინჟინრებსა და ტექნიკოსებში. ჩქაროსნული ჭრის მეთოდებს, რომლებიც აწერილია წიგნში, სწავლობენ და წარმოებაში იყენებენ.

უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში ოლქის მანქანათმშენებელ საწარმოთა ნოვატორებმა 100-ზე მეტი შრომა გამოაქვეყნეს.

გადამწყვეტი ფიგურა კოლმეურნეობაში

სწრაფად იზრდება და მტკიცდება მოსკოვის ოლქის ბრონიცკის რაიონის სასოფლო-სამეურნეო არტელი „ბორეცი“, რომელსაც ხელმძღვანელობს სოციალისტური შრომის გმირი პეტრე ივანეს-ძე აფირკოვი.

დედაქალაქის მშრომელნი კოლმეურნეობა „ბორეციდან“ დიდი რაოდენობით იღებენ კარტოფილს, ბოსტნეულს, ხორცსა და რძეს.

შემლებულად და კულტურულად ცხოვრობენ კოლმეურნეები. მთელი სოფელი ელექტროფიცირებული და რადიოფიცირებულია. აქ აქვთ ორი კლუბი, ბიბლიოთეკა, სასოფლო-სამეურნეო კულტურის სახლი, სამი სკოლა, ორი მაღაზია, საავადმყოფო, საექიმო პუნქტი.

სასოფლო-სამეურნეო კულტურის სახლში რეგულარულად ეწყობა მეცადინეობა აგროტექნიკურ კურსებზე, კოლმეურნეებს ლექციებს უკითხავენ მეცნიერი მუშაკები, აგრონომები.

• • •

სოციალისტური შრომის გმირი თეოდორე სტეფანეს-ძე გენერალოვი თორმეტ წელზე მეტია ხელმძღვანელობს მოსკოვის ოლქის ლუზოვიცის რაიონის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობას. არტელი ყოველ წლობით ამრავლებს საზოგადოებრივ დოვლათს, ადიდებს მარცვლეული და ბოსტნეული კულტურების მოსავლიანობას, ზრდის პირუტყვის სულადობასა და პროდუქტიულობას.

1950 წელს თ. ს. გენერალოვი არჩეულ იქნა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად. მოხერხებულად შეათავსა რა დიდი სახელმწიფოებრივი სამუშაო კოლმეურნეობის ხელმძღვანელობასთან, თეოდორე სტეფანეს-ძემ ახალ წარმატებებს მიაღწია საარტელო მეურნეობის განვითარებაში.

კოლმეურნეებს უყვართ თავიანთი ხელმძღვანელი, და როცა დაიწყო სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატთა დასახელება, თავიანთ კანდიდატად მათ ხელახლა ერთსულოვნად დასახელეს თეოდორე სტეფანეს-ძე გენერალოვი.

სურათზე: ჰ. ი. აფირკოვი (მარცხნივ) და თ. ს. გენერალოვი საუბრობენ კრემლის დიდი სასახლის გიორგის დარბაზში.

ფოტო ნ. სიტნიკოვისა და ვ. კუნოვისა (საკდესის ფოტოქრონიკა).

★

პულკოველ ასტრონომთა აღმოჩენა

ლენინგრად

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XVI ყრილობა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კამათი საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს და საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო

ამხ. გ. დ. ჯავახიშვილის სიტყვა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე

ამხანაგებო! საქართველოს კომუნისტური პარტიის XVI ყრილობა შეიკრიბა ისეთ ვითარებაში, როდესაც საბჭოთა ხალხი, ჩვენი პარტია, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის გადაწყვეტილებებითა და პარტიისა და მთავრობის შემდგომი ისტორიული დადგენილებებით შეიარაღებულნი, გიგანტურ შემოქმედებითს მუშაობას ეწევიან სოფლის მეურნეობისა და მთელი სახალხო მეურნეობის შემდგომი აღმავლობისათვის.

როგორც საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებიდან ჩანდა, რესპუბლიკის საბჭოთა და პარტიული ორგანიზაციების მიერ გაწეულია საგრძნობი მუშაობა მრეწველობის, სოფლის მეურნეობისა და კულტურული მშენებლობის ყველა დარგის განვითარების საქმეში.

მაგრამ საჭიროა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენს მუშაობაში ჯერ კიდევ სერიოზული ნაკლოვანებებია, რომელთა გამოსწორება საქართველოს მთელი პარტიული ორგანიზაციის უახლოეს საბრძოლო ამოცანას წარმოადგენს.

ყრილობის დელეგატების ყურადღება მინდა შევაჩერო მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ზოგიერთ საკითხზე.

როგორც საანგარიშო მოხსენებიდან ვიცით, საერთო პროდუქციის გამოშვების 1953 წლის გეგმა რესპუბლიკის მრეწველობამ შეასრულა 101,8 პროცენტით და გამოუშვა 11,7 პროცენტით მეტი პროდუქცია, ვიდრე 1952 წელს.

ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგიერთ სამინისტროსა და ბევრ საწარმოს არ შეუსრულებია დაწესებული გეგმები.

რესპუბლიკური მრეწველობისა და სარეწაო კოოპერაციის ბევრი საწარმო კვლავ უშვებს დაბალი ხარისხის პროდუქციას, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს მომხმარებლის მოთხოვნილებას.

მრეწველობისადმი ხელმძღვანელობის დარგში გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს ცალკეული დარგების ჩამორჩენის ლიკვიდაცია, სახელმწიფო გეგმის შესრულების უზრუნველყოფა უკლებლივ ყველა საწარმოს მიერ, ყველა სახეობის ნაწარმის მიხედვით, საქონლის ასორტიმენტისა და ხარისხის შემდგომი გაუმჯობესება და თვითღირებულების შემცირება საწარმოების სიმძლავრეთა უკეთ გამოყენების, ახალი ტექნიკის, მუშაობის მოწინავე მეთოდების უფრო ფართოდ დანერგვისა და შრომის ნაყოფიერების შემდგომი ამაღლების საფუძველზე.

კომუნისტურმა პარტიამ და საბჭოთა მთავრობამ მრეწველობის წინაშე დასახეს გადაუდებელი ამოცანა — ორი-სამი წლის განმავლობაში მკვეთრად აამაღლოს მოსახლეობის უზრუნველყოფა სასურსათო და სამრეწველო საქონლით.

პარტიისა და მთავრობის ამ დირექტივების შესაბამისად, საქართველოს კ. პ. ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს მიერ შემუშავებულია ღონისძიებანი, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოხმარების საგნების წარმოების მკვეთრად გადიდებას სასურსათო საქონლის მრეწველობის სამინისტროს, ფართო მოხმარების სამრეწველო საქონლის სამინისტროს, ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს საწარმოებსა და სარეწაო კოოპერაციის საწარმოებში.

ჩვენი მრეწველობის წინაშე დასახული ამ დიდი ამოცანების წარმატებით შესრულების ერთ-ერთ ძირითად პირობას წარმოადგენს მისი შეუფერხებელი უზრუნველყოფა ნედლეულითა და სათანადო ენერგეტიკული და სათბობი ბაზით. სათბობისა და ელექტროენერგიის სისტემატური ნაკლებობა უარყოფითს გავლენას ახდენს მთელი მრეწველობის მუშაობაზე. ომის-შემდგომი ხუთწლედების განმავლობაში საქართველოს ქვანახშირის მრეწველობამ სერიოზულ წარმატებას მიაღწია ქვანახშირის მოპოვების საქმეში. 1953 წელს ქვანახშირის მოპოვებამ თითქმის ერთიოთხად გადააჭარბა ომამდელი 1940 წლის დონეს.

მაგრამ სსრ კავშირის ქვანახშირის მრეწველობის სამინისტრო და საქართველოს ქვანახშირის კომბინატი სათანადო ზომებს არ იღებენ იმისათვის, რომ დააჩქარონ ახალი შახტების მშენებლობა რესპუბლიკის ქვანახშირის საბადოებში. ამას შედეგად მოჰყვა ის, რომ უკვე 1953 წელს ქვანახშირის საგრძნობი დეფიციტი შეიქმნა.

მიუხედავად ასეთი მძიმე მდგომარეობისა, აღსანიშნავია ის, რომ გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოები ახალ უბნებში ქვანახშირის მარაგის გამოსავლინებლად შეუწყნარებლად ნელი ტემპით მიმდინარეობს.

საჭიროა საქართველოს ქვანახშირის კომბინატმა გადაჭრით გარდაქმნას თავისი მუშაობა და განახორციელოს გადაუდებელი ღონისძიებანი, რომელნიც უზრუნველყოფენ ქვანახშირის მოპოვების მკვეთრად გადიდებას პირველ რიგში არსებული შახტების საპროექტო სიმძლავრის მთლიანად ათვისების, სამთო მოსამზადებელ სამუშაოთა წარმოების გაუმჯობესებისა და ციკლურობის გრაფიკით მუშაობის მაქსიმალური დანერგვის ხარჯზე. კომბინატმა უახლოეს დროში უნდა გადაჭრას ახალციხის შახტების სამთო გამონამუშევართა გამაგრების ყველაზე რაციონალური მეთოდების ამორჩევის საკითხი და მიაღწიოს ტყიბულის ქვანახშირის საბადოს ჰიდრავლიკური ვსების წესით დამუშავების მთლიანად ათვისებას.

ქვანახშირის მოპოვების გადიდებისა და მაგარი სათბობით რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უზრუნველყოფის საკითხი უმნიშვნელოვანეს და გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს. ჩვენ უახლოეს დროში უნდა უზრუნველვყოთ მისი უთუო და წარმატებით გადაჭრა.

ერთ-ერთ სერიოზულ ნაკლად ჩვენს მუშაობაში სათბობის ბაზის შექმნის დარგში უნდა ჩავთვალოთ ის, რომ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო სრულებით არასაკმარისად ხელმძღვანელობენ ნავთობის მრეწველობის განვითარების საკითხს ჩვენს რესპუბლიკაში. მიუხედავად იმისა, რომ უკვე მრავალი წელიწადია, რაც არსებობს და პრაქტიკულ მუშაობას ეწევა ტრესტი „საქართველოს ნავთი“, დღემდე მაინც ვერ იქნა აღმოჩენილი მაღალდებიტიანი ნავთობის საბადოები. ტრესტის მუშაობაში ადგილი აქვს მთელ რიგ მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

საქართველოს მენავთობეთა კოლექტივმა ძირფესვიანად უნდა გააუმჯობესოს თავისი მუშაობა, განსაკუთრებით საძიებო ბურღვის დარგში, რათა აღმოაჩინონ და საექსპლოატაციოდ გადასცენ ნავთობის ახალი საბადოები.

ამხანაგებო! როგორც თქვენთვის ცნობილია, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმმა პარტიულ, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოებს დაუსახა კონკრეტული ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის ცალკეული დარგების, მტს-ებისა და კოლმეურნეობების შემდგომი განვითარებისა და განმტკიცებისათვის.

მთელი ჩვენი მუშაობა შეფასებულ იქნება იმის მიხედვით, თუ როგორი წარმატებით გადავწყვეტთ სოფლის მეურნეობის ხაზით დასმულ ახალ ამოცანებს.

რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში ყველაზე ჩამორჩენილი დარგის — მეცხოველეობის შემდგომი განვითარებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის მკვეთრად გადიდებას.

საქართველოში ბევრს ვლაპარაკობდით მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გადიდებაზე, მაგრამ იმის გამო, რომ საჭირო ყურადღება არ ექცეოდა ყველა აგროტექნიკური ღონისძიების დროზე და კომპლექსურად გატარებას, არც ერთ წელიწადს არ შესრულებულა მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის დაწესებული სახელმწიფო გეგმები.

ხორბლისა და სიმინდის დაბალი მოსავლიანობის გამო არ იქმნებოდა ხელსაყრელი პირობები კოლმეურნეობების ეკონომიური განმტკიცების, მეცხოველეობის საკვები ბაზის შექმნისა და მარცვლეულის სახელმწიფო დამზადების კიდევ უფრო გადიდებისათვის.

პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის გადაწყვეტილების საფუძველზე ჩვენ ვალდებული ვართ დაჩქარებით გამოვასწოროთ მარცვლეულის წარმოების საქმეში არსებული ჩაგარდნები და უზრუნველვყოთ მარცვლეულის მოსავლიანობის სახელმწიფო გეგმის შესრულება. ეს საჭიროა არა მარტო მოსახლეობის მარცვლეულით მომარაგებისათვის, არამედ აგრეთვე მეცხოველეობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ამ დღეებში საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღეს დადგენილება რესპუბლიკის კოლმეურნეობებში ბალახმრნდვროვანი თესლბრუნვების შემოღების შესახებ. ამ საქმეს მეტად დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს როგორც მარცვლეული კულტურების მოსავლიანობის გადიდების, ისე მეცხოველეობის მტკიცე საკვები ბაზის შექმნისათვის.

„მეცხოველეობის უსწრაფეს აღმავლობას სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნისათვის, — აღნიშნავს ამხანაგი ნ. ს. ხრუშჩოვი, — და იგი ახლა პარტიისა და სახელმწიფოს ყველაზე გადაუდებელი ამოცანაა სოფლის მეურნეობის დარგში. ჩვენ დიდი და რთული სამუშაო გვაქვს შესასრულებელი. მაგრამ რაც არ უნდა დიდი იყოს სიძნელეები, ეს საქმე წარმატებით უნდა დავაგვირგვინოთ და უახლოეს ორ-სამ წელიწადში მივაღწიოთ მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოების მკვეთრ გადიდებას“.

ამხანაგ ნ. ს. ხრუშჩოვის ამ მითითებისა და პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილების განსახორციელებლად მუშაობა ბევრ რაიონში, მტს-სა და კოლმეურნეობაში ნელი ტემპით მიმდინარეობს. მთელი რიგი რაიონების ხელმძღვანელმა ამხანაგებმა, მტს-ების დირექტორებმა და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტებმა სათანადო დასკვნები ვერ გამოიტანეს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამ ისტორიული დადგენილებიდან და კვლავ ძველებურად მუშაობენ.

განსაკუთრებით ცუდად მუშაობს მეცხოველეობის განვითარების საქმეში ვანის რაიონი. ამ რაიონის კოლმეურნეობებს არ შეუსრულებიათ პირუტყვის საკვების დაგროვების გეგმები. სოფელ სულორის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობამ უხეში საკვების დაგროვების გეგმა მხოლოდ 19,2 პროცენტით შეასრულა. აქ დანერგილი არ არის შრომატევად სამუშაოთა მექანიზაცია. სოფელ ქვედა ვანის კოლმეურნეობას მეძროხეობის ფერმაში ავტომატურ სარწყულებლებთან ერთად მოწყობილი აქვს ჩალის საჭრელი და საკვების დასაორთქლებელი მანქანა, მაგრამ იგი უმოქმედოდ დგას, პირუტყვს საკვები ეძლევა დაუჭრელად, რის შედეგად საკვების 40 პროცენტამდე უნაყოფოდ იკარგება. მტს-ე (დირექტორი ამხ. დადუნაშვილი) ამ მდგომარეობას გულდამშვიდებით უცქერის, მიუხედავად იმისა, რომ ეს კოლმეურნეობა მტს-ს ნახევარი კილომეტრით არის დაშორებული. კოლმეურნეობის აგრონომი ამხ. ნ. ლორთქიფანიძე კოლმეურნეობის საქმიანობის კურსში არ არის. იგი არ იბრძვის კოლმეურნეობაში აგროტექნიკის დანერგვისათვის. 24 ჰექტარზე ნათესი საკვები ჭარხლიდან კოლმეურნეობას 1953 წელს მოსავალი სრულიად არ მიუღია.

საზოგადოებრივი პირუტყვის ცუდი მოვლა-კვების შედეგად ვანის რაიონში ძალზე დაბალია პროდუქტიულობა, ერთ საფურაქე ძროხაზე 1953 წელს მიღებულ იქნა 214 ლიტრი რძე ნაცვლად 870 ლიტრისა.

ხაშურის რაიონში ჯერ კიდევ ბევრია ისეთი კოლმეურნეობა, სადაც სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავალი და მეცხოველეობის პროდუქტიულობა მეტად დაბალია. სოფელ გვერდისუბნის და ცხრამუხის კოლმეურნეობებს თითქმის ერთნაირი ბუნებრივ-ეკონომიური პირობები აქვთ, მაგრამ გვერდისუბნის კოლმეურნეობა მოწინავეა, ცხრამუხის კოლმეურნეობა კი ჩამორჩენილი.

მოსალოდნელი იყო, რომ ცხრამუხის კოლმეურნეობის წამოსაწევად რაიონის ხელმძღვანელი ორგანოები კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ შეარჩევდნენ გამოცდილ და სოფლის მეურნეობის მცოდნე მუშაკს, მაგრამ ასე არ მოხდა. 1953 წლის აგვისტოში კოლმეურნეობის წევრთა საერთო კრებაზე კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ა. ღონღაძე, წინათ საქართველოს კომპარტიის ხაშურის რაიკომის ბიუროს მიერ პარტიის რიგებიდან გარიცხული და პატიმრობაში ნამყოფი. ამას უნდა დაემატოს ისიც, რომ ა. ღონღაძე არ არის სოფლის მეურნეობის სპეციალისტი და ამ დარგში არასოდეს უმუშავნია.

ზოგიერთი რაიონის პარტიული, საბჭოთა და სოფლის მეურნეობის ორგანოები სათანადო დახმარებასა და ხელმძღვანელობას არ უწევენ სპეციალისტების მუშაობას. მაგალითად, ხაშურის რაიონის სოფელ გომის კოლმეურნეობის ზოოტექნიკოსს ამხ. თამარ გაჩეჩილაძეს (კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ამხ. ჩოჩიშვილი) ორი თვის განმავლობაში საცხოვრებელი ბინა არ გამოუყვეს. შემდეგ ამხ. გაჩეჩილაძემ თვითონ დაიქირავა ოთახი. მას დღემდე არა აქვს კოლმეურნეობის კანტორაში გამოყოფილი სამუშაო კუთხე, არა აქვს საწერი მაგიდა და სკამიც კი.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრო სუსტად ახორციელებს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილებას მტს-ებსა და კოლმეურნეობებში სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების გაგზავნის შესახებ.

ამხანაგებო! მეცხვარეობას დიდი ხვედრითი წონა აქვს რესპუბლიკის კოლმეურნეობათა ეკონომიკაში, განსაკუთრებით აღმოსავლეთ საქართველოს რაიონების კოლმეურნეობათა ეკონომიკაში.

მთელი რიგი რაიონების — ახმეტის, ყაზბეგის, ლენინგორის, დუშეთის, თიანეთისა და სხვ.—კოლმეურნეობებში მეცხვარეობა სოფლის მეურნეობის წამყვანი დარგია.

მიუხედავად ამისა, მეცხვარეობას მთელი რიგი სერიოზული ნაკლოვანებები აქვს. ჯერ კიდევ არ არის შექმნილი საჭირო პირობები ცხვრის სულადობის შენარჩუნებისა და მისი პროდუქტიულობის გადიდების უზრუნველსაყოფად.

ზემოაღნიშნული რაიონების ხელმძღვანელმა პარტიულმა და საბჭოთა ორგანოებმა სექტემბრის პლენუმის დადგენილების შემდეგაც კი არ მიიღეს საჭირო ზომები ჩრდილოეთ კავკასიის ზამთრის საძოვრებზე ზაფხულის პერიოდში დამზადებული თივის ბინებთან მიტანის, არსებული ბინების რემონტისა და ახალი ბინების მშენებლობისათვის, რის შედეგადაც ხანგრძლივი და უმაგალითოდ მკაცრი ზამთრის პირობებში დიდია ცხვრის სიკვდილიანობა.

ერთხელ და სამუდამოდ უნდა შევიგნოთ, რომ საძოვრების ფართობების გადიდება შეუძლებელია, და მტკიცედ უნდა მოვკიდოთ ხელი ჩვენს სარგებლობაში არსებული საძოვრების გაუმჯობესებისა და რაციონალურად გამოყენების საქმეს. უნდა შევისწავლოთ საბჭოთა კავშირის სამეცნიერო-საკვლევი დაწესებულებებისა და მოწინავე კოლმეურნეობათა გამოცდილება, ფართოდ დავნერგოთ ეს გამოცდილება ჩვენში და უზრუნველვყოთ მოკლე ხანში მეცხვარეობა მტკიცე საკვები ბაზით.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ოქტომბრის პლენუმებმა მოითხოვეს ბოლო მოეღოს მტს-ების გულგრილ დამოკიდებულებას საკოლმეურნეო მეცხოველეობის განვითარების საქმისადმი.

უნდა ითქვას, რომ საქართველოს მტს-ების მუშაკების დიდ უმრავლესობას ჯერ კიდევ არ გამოუტანია სათანადო პრაქტიკული დასკვნები და ნაკლებად არის დაინტერესებული პირუტყვის მოვლა-შენახვით.

რამდენიმე სიტყვა კოლხიდის დაბლობის დაშრობის სამუშაოთა შესახებ.

კოლხიდის დაბლობის დაშრობას დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობა აქვს. ამ დაბლობის დაშრობის შემდეგ შესაძლებელი იქნება საუკეთესობით დაჭაობებული მიწები გამოყენებულ იქნას სასოფლო-სამეურნეო კულტურების, მათ შორის მნიშვნელოვანი ნაწილი ფართობისა ძვირფასი სუბტროპიკული კულტურების გასაშენებლად, ამასთან ჭაობების დაშრობა დიდად შეუწყობს ხელს ამ ადგილების გაჯანსაღებას.

დაშრობილი ფართობების სასოფლო-სამეურნეო ათვისება სრულიად არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია.

სუბტროპიკული, ტექნიკური და სხვა მრავალწლიანი კულტურების, სანერგეებისა და ბოსტნეული კულტურებისათვის ათვისებულია მთელი ფართობის მხოლოდ 3,6 პროცენტი, მაშინ როცა კოლხიდის დაბლობში მნიშვნელოვანი რაოდენობით შეიძლება ამ კულტურების გაშენება.

სრულიად არადამაკმაყოფილებლად ითვისებს ამოშრობილ ფართობს ტრესტი „საქეთერზეთი“.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ და ადგილობრივმა საბჭოთა ორგანოებმა უმოკლეს გადაში უნდა დაამთავრონ თვითეული კოლმეურნეობისათვის სასოფლო-სამეურნეო კულტურების გეგმის განსაზღვრა, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1953 წლის 4 ივნისის დადგენილებით, და უზრუნველყონ მისი შესრულება. საქართველოს სსრ საბჭოთა მეურნეობების სამინისტრომ და „საქეთერზეთის“ ტრესტმა ქმედითი ზომები უნდა მიიღონ, რათა უახლოეს წლებში უზრუნველყონ საბჭოთა მეურნეობისათვის გათვალისწინებული ფართობებისათვის ბოლოყენებული ფართობების გამოყენება ძვირფასი კულტურების გასავითარებლად.

საქართველოს სსრ წყალთა მეურნეობის სამინისტრომ და ადგილობრივმა პარტიულმა და საბჭოთა ორგანოებმა დაუყოვნებლივ უნდა მიიღონ ზომები და უზრუნველყონ მიმდინარე წელს კოლხიდაში დასაშრობი არხების გაწმენდა-აღდგენა.

ჩვენ ალბათ მოგვიხდება ამ საკითხის სპეციალური შესწავლა და სათანადო ღონისძიებათა დასახვა კოლხიდის დაბლობების ათვისებისათვის.

ამხანაგებო! გასული წლის შემოდგომაზე მთელი რიგი სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები მთლიანად არ შესრულდა. მართალია, გასული წლის საშემოდგომო სამუშაოთა შესრულებას ცუდმა ამინდებმა შეუშალა ხელი, მაგრამ ყველა კოლმეურნეობას და რაიონს კარგად რომ მოეწყო სამუშაოები, ჩამორჩენა არ გვექნებოდა.

მაგალითად, მცხეთის რაიონმა მზრალად ხვნის გეგმა შეასრულა 46,7 პროცენტით, მოუხნავი დარჩა 1.500 ჰექტარი, ხოლო გრეუბნის რაიონმა, რომელიც ამავე პირობებით ხასიათდება, მზრალად ხვნის გეგმა 118,5 პროცენტით შეასრულა. ახალოგიური მაგალითების მოყვანა შეიძლება აგრეთვე სხვა სახის სამუშაოთა შესახებ, რაც იმას მოწმობს, რომ მთელ რიგ რაიონებში საშემოდგომო-საზამთრო სამუშაოები არაორგანიზებულად ჩატარდა.

ამის მიხედვით ნათლად შეიძლება წარმოვიდგინოთ, თუ რა დიდი მოცულობით არის შესასრულებელი სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები მიმდინარე წლის გაზაფხულზე და რა უდიდესი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ პარტიულ, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოებს საგაზაფხულო სამუშაოების შემჭიდროებულ ვადებში ჩატარებისათვის, მთელი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების მაქსიმალურად გამოყენებისათვის.

ამხანაგებო! ჩვენს წინაშე უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობის ამოცანებია დასახული.

ეჭვი არ არის, რომ საქართველოს კომუნისტური პარტია, საქართველოს შრომელთა მოწინავე რაზმი, როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც ღირსეულად შეასრულებს ჩვენი დიადი პარტიის ლენინურ-სტალინური ცენტრალური კომიტეტისა და საბჭოთა მთავრობის დავალებას და თავის ღირსეულ წვლილს შეიტანს კომუნიზმის გამარჯვების დიად საქმეში.

(იხეკდება შემოკლებით)

ამხ. მ. პ. გიორგაძის სიტყვა

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე და საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ამხანაგებო! კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ხელმძღვანელობით საქართველოს მშრომელებმა მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწიეს სოფლის მეურნეობის განვითარებაში. განუხრელად იზრდება კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობა. გადიდდა კოლმეურნეობათა განუყოფელი ფონდი. სერიოზული წარმატებებია მიღწეული მეჩაიეობაში, მევენახეობაში, მებაღეობაში, მეაბრეშუმეობაში, მეციტრუსეობაში.

მაგრამ ვერ შესრულდა ბევრი სამუშაო — მრავალწლიანი ნარგავებისათვის ნიადაგის მომზადება, ახალი პლანტაციების გაშენება, შემოდგომა-ზამთრის სამუშაოები ჩაისა და ციტრუსოვანთა პლანტაციებში, ვენახებსა და ბაღებში.

1953 წელს, ისევე როგორც წარსულ წლებში, არადამაკმაყოფილებლად წარმოებდა მუშაობა კარტოფილისა და ბოსტნეულის მოსაყვანად, რის შედეგადაც ამ კულტურების მეტად დაბალი მოსავალი მივიღეთ.

სერიოზული შეცდომები იყო დაშვებული სოფლის მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობაში. სოფლის მეურნეობის ცალკეული დარგების არასწორად დაგეგმვის შედეგად მცირდებოდა ვენახების, ხეხილის ბაღების, ციტრუსების, კარტოფილისა და სხვა ძვირფასი კულტურების ფართობები. უკანასკნელ წლებში საძოვრებისა და სათიბების მნიშვნელოვანი ფართობი გადახნულ იქნა თავთავიანი კულტურების დასათესავად, მეცხოველეობას კი თითქმის აღარ დარჩა საკვები ბაზა. ამის შედეგად სოფლის მეურნეობის ეს უმნიშვნელოვანესი დარგი ყველაზე ჩამორჩენილი, მცირესაქონლიანი და მცირეშემოსავლიანი დარგი გახდა.

საზოგადოებრივი ჯოგის სტრუქტურული და ჯიშობრივი შემადგენლობა არადამაკმაყოფილებელია. ჯოგში ძროხების ხვედრითი წონა დაბალია, ხოლო მათი ბერწიანობა მნიშვნელოვან ოდენობას აღწევს.

1953 წელს ყოველ საფურაქე ძროხაზე მიღებულ იქნა მხოლოდ 446 კილოგრამი რძე ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებულ 850 კილოგრამისა.

გასულ წელს რესპუბლიკის კოლმეურნეობებმა ხეხილი საკვების დამზადების გეგმა შეასრულეს მხოლოდ 82 პროცენტით, ჭვნიანისა — მხოლოდ 71 პროცენტით.

საკვების დამზადების საქმე კიდევ უფრო ცუდ მდგომარეობაში იყო ჩრდილოეთ კავკასიისა და აზერბაიჯანის სსრ ზამთრის საძოვრებზე.

მიმდინარე წლის სუსხიანი, გაჭიანურებული ზამთრისა და საკვების სიმცირის პირობებში გაძნელდა პირუტყვის გამოზამთრება კოლმეურნეობებში, განსაკუთრებით ჩრდილოეთ კავკასიის ზამთრის საძოვრებზე.

შექმნილ პირობებში შეიძლება ჩაშლის საფრთხეში აღმოჩნდეს პირუტყვის საზოგადოებრივი სულადობის განვითარების 1954 წლის სახელმწიფო გეგმის შესრულება.

ახლა ამოცანა ის არის, რომ რაც შეიძლება ნაკლები დანაკარგით დავამთავროთ პირუტყვის გამოზამთრება, კარგად და ორგანიზებულად ჩავატაროთ ნამატის მიღება და უზრუნველვყოთ მოზარდეულის მთლიანად შენარჩუნება.

პირუტყვის პროდუქტიულობის გადიდებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მის სწორად მოვლას და კეთილმოწყობილ ბინებში მოთავსებას. რესპუბლიკის კოლმეურნეობებში კი საზოგადოებრივი პირუტყვის მოვლა-პატრონობა არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია. საზოგადოებრივ პირუტყვს დიდად ესაჭიროება ბინები, ისინი კი საკმაო რაოდენობით არ შენდება.

მეცხოველეობაში ჩამორჩენილია შრომატევადი პროცესების მექანიზაციაც. 1953 წელს წყლის მიწოდება მექანიზებული იყო მხოლოდ 20 ფერმაში, ავტორწყურლება განხორციელებულია 16 ფერმაში, ელექტროწველა — 4 ფერმაში, საკვების გადამუშავება — 70 ფერმაში, შიდასაფერმო ტრანსპორტი მექანიზებულია 7 ფერმაში, საკვების დაორთქლება — 42-სა და ძირხვენების გადამუშავება — 32 ფერმაში.

მტს-ების მუშაკებმა დახმარება უნდა გაუწიონ კოლმეურნეობებს მეცხოველეობის მთავარი ამოცანის შესრულებაში — გაადიდონ პირუტყვის საზოგადოებრივი სულადობა მისი პროდუქტიულობის მნიშვნელოვან ზრდასთან ერთად, რათა მეცხოველეობა საკოლმეურნეო წარმოების მაღალსაქონლიანი და მაღალშემოსავლიანი დარგი გახდეს.

საჭიროა აღამაღლოთ კოლმეურნეთა შრომითი მონაწილეობა საზოგადოებრივ წარმოებაში.

საკოლმეურნეო შრომაში საკმაოდ არ მონაწილეობს ახალგაზრდობა. ჭაბუკები და ქალიშვილები, რომლებმაც საშუალო განათლება მიიღეს, მეტწილად არ მუშაობენ. ხომ შეიძლება ამ ახალგაზრდობის გამოყენება მანქანა-ტრაქტორთა სადგურებში-სამუშაოდ — მათ შეუძლიათ გახდნენ ტრაქტორისტები, კომბაინერები, აღრიცხველები, საწვავის ჩამსხმელები, თუ გაივლიან მომზადებას სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის სასწავლებლებში. ეს ხელს შეგვიწყობდა იმაში, რომ უზრუნველგვყო ჩვენი მანქანა-ტრაქტორთა სადგურები მექანიზატორთა კვალიფიციური კადრებით.

ახალგაზრდობისათვის სოფლის მეურნეობისადმი სიყვარულის, შრომისადმი სოციალისტური დამოკიდებულების ჩანერგვა უაღრესად დიდი მნიშვნელობის საქმეა, რესპუბლიკის კომკავშირის წინაშე მდგომი დიდი ამოცანაა.

მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების მუშაობაში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებები. მინდვრის ძირითად სამუშაოთა მექანიზაციის დონე ჯერ კიდევ დაბალია, განსაკუთრებით რესპუბლიკის მთიან რაიონებში. მეტად სუსტად ინერგება კარტოფილის, ბოსტნეულის, თამბაქოსა და სხვა სათოხნი კულტურების მოყვანის მექანიზაცია.

მანქანა-ტრაქტორთა პარკის გამოყენების დონე ჯერ კიდევ დაბალია. მანქანა-ტრაქტორთა პარკს განსაკუთრებით ცუდად იყენებენ ადიგენის, წალენჯიხის, ცაგერის, ამბროლაურის მტს-ებში.

ცუდი ტექნიკური მოვლის, ბრიგადებში შრომის არადამაკმაყოფილებელი ორგანიზაციის, დასამუშავებლად ნაკვეთების დროულად მოუმზადებლობისა და რემონტის დაბალი ხარისხის შედეგად ბევრ მტს-ში ადგილი აქვს ტრაქტორების დიდ გაცდენას, რამაც 1953 წელს რესპუბლიკაში 50 ათას ტრაქტორცალას გადააჭარბა. მთელი რიგი მტს-ები არადამაკმაყოფილებლად მუშაობდნენ 1953 წელს, მათ ვერ უზრუნველყვეს სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის გეგმის შესრულება იმ კოლმეურნეობებში, რომლებსაც მომსახურებას უწევენ.

მტს-ების, აგრეთვე მთელი რიგი რაიონული პარტიული და საბჭოთა ორგანოების ბევრი ხელმძღვანელი მტს-ის მუშაობას კვლავ აფასებს არა კოლმეურნეობების მიერ მიღებული მოსავლის მიხედვით, არამედ სატრაქტორო სამუშაოთა გეგმების შესრულების მიხედვით — რბილ ხვნაზე გადაყვანით.

თეთრი წყაროს, მცხეთის, ასურეთის, ბოლნისის, გორის, სართიჭალის და ბევრი სხვა მტს-ის ხელმძღვანელებს რომ შეეკითხოთ, ისინი ზუსტად გეტყვიან, რამდენი ჰექტარი მოხნა ამა თუ იმ სატრაქტორო ბრიგადამ, რა და რა სათადარიგო ნაწილები აკლიათ ტრაქტორებისა და კომბაინების. რემონტისათვის, მაგრამ თუ როგორ მიმდინარეობს პირუტყვის საზოგადოებრივი სულადობის გამოზამთრება და ნამატის მიღება, ნაკელისა და მინერალური სასუქების გატანა, სათბურების მშენებლობა, ეს მათ არ იციან.

მტს-ების, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების მუშაკებმა ბოლოს უნდა შეიგნონ, რომ პასუხისმგებელი არიან ყველა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოს შესრულებისათვის თავიანთი მომსახურების კოლმეურნეობებში, რომ ვალდებული არიან უზრუნველყონ სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მყარი მოსავალი და მეცხოველეობის მაღალი პროდუქტიულობა.

ამისათვის მტს-ებს ყველა შესაძლებლობა აქვთ. უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვნად გაიზარდა მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, ისინი შევსებულ იქნენ ინჟინერ-ტექნიკოსთა, აგრონომთა, ზოოვეტერინართა და მექანიზატორთა გამოცდილი კვალიფიციური კადრებით.

მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების შტატებში მუდმივ სამუშაოზე ჩარიცხულია სატრაქტორო ბრიგადების 8.000-მდე მუშაკი. ახლა საქმე ის არის, რომ სწორად გამოვიყენოთ ეს კადრები. მთელ რიგ მტს-ებში — თელეთის, ყვარლის, კასპის, თამარისის, შირაქის, ასურეთის, თეთრი წყაროს, საგარეჯოს და სხვა მტს-ებში — მუდმივ სამუშაოზე მექანიზატორთა კადრების ჩარიცხვა ხდება ისე, რომ მათ წინასწარ არ სწავლობენ.

იმასთან დაკავშირებით, რომ კოლმეურნეობათა აგრონომიული, ზოოტექნიკური და ვეტერინარული მომსახურება მთლიანად დაკისრებული აქვთ მტს-ებს, სოფლის მეურნეობის რაიონულ სამმართველოთა გაუქმებული აპარატები

(დასასრული მე-3 გვერდზე)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის XVI ყრილობა

კამათი საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სარევიზიო კომისიის საანგარიშო მოხსენებათა გამო

ამხ. მ. პ. გიორგაძის სიტყვის დასასრული

მტს-ებში გაიგზავნა უმაღლესი და საშუალო განათლების მქონე 2.877 სპეციალისტი.

ჩვენი რესპუბლიკის მტს-ების ხელმძღვანელი შემადგენლობა მაღალკვალიფიციურია. მტს-ების დირექტორებს (მათ შორის 60 ინჟინერ-მექანიზატორია), მთავარ ინჟინრებს, აგრონომებს, მთავარ ზოოტექნიკოსებს და უფროს ვეტექიმებს — თითქმის ყველას უმაღლესი განათლება აქვს. მაგრამ მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების მუშაობის გარდაქმნა და გაუმჯობესება ძალიან ნელა მიმდინარეობს.

როგორ მიმდინარეობს ჩვენში მზადება მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოებისათვის? 10 თებერვლის ცნობების მიხედვით საგაზაფხულო მარცვლეული და ცერცვოვანი კულტურების თესლის შენახვის გეგმა რესპუბლიკაში, საგარეჯოს, ქუთაისის, წულუკიძისა და ორჯონიკიძის რაიონების გამოკლებით, შესრულებულია 117 პროცენტით. მეტად არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს საგაზაფხულო თავთავიანი კულტურების თესლის გაწმენდა, გაწმენდის გეგმა შესრულებულია სულ 76,2 პროცენტით.

მიმდინარე წელს ფართოდ უნდა დაგნერგოთ კარტოფილის რგვის კვადრატულ-ბუდობრივი მეთოდი. ჩვენ საკმაო რაოდენობით არა გვაქვს კარტოფილის სარგავი მანქანები, ამიტომ კარტოფილის რგვა ხელით მოგვიხდება კულტივატორითა და გუთნით ხნულში, მაგრამ, როგორც წესი, კვადრატულ-ბუდობრივი მეთოდით, ამავე დროს ბუდნებში ნაკელისა და მინერალური სასუქების შეტანით.

ბოსტნეულის მაღალი მოსავლის მისაღებად ფართოდ უნდა გამოვიყენოთ ჩითილის გამოყვანა ტორფ-ნეშომპალიან ქოთნებში.

ცნობილია, თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის ამაღლებისათვის ნაკელსა და სხვა სახის ადგილობრივ სასუქებს. მაგრამ მათი დამზადება და მინდვრად გატანა მეტად არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს. 10 თებერვლისათვის ნაკელის გატანის გეგმა შესრულებული იყო 6 პროცენტით. თუ მინდვრად გატანილ ნაკელს გავანაწილებთ მთელ ფართობზე, რომელსაც სასუქი ესაჭიროება მიმდინარე წლის გაზაფხულზე, ერთ ჰექტარზე მოდის 250 კილოგრამზე ნაკლები, მაშინ როცა ნორმა 40 ტონაა. ის შეუწყნარებელი მდგომარეობა, რაც მინდვრად ნაკელის, აგრეთვე მინერალური სასუქების გატანის საქმეშია, უახლოეს დღეებში უნდა გამოსწორდეს.

ეჭვს გარეშეა, საქართველოს მთელი კოლმეურნე გლეხობა, მტს-ების მუშაკები და სპეციალისტები აუცილებლად შეასრულებენ პარტიისა და მთავრობის მიერ სოფლის მეურნეობის წინაშე დასახულ ამოცანებს.

ამხ. მ. დ. ჩუბინიძის სიტყვა

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე

ამხანაგებო! საქართველოს კომპარტიის XVI ყრილობა მიმდინარეობს საბჭოთა ხალხის უდიდესი პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ვითარებაში, საბჭოთა ხალხისა, რომელიც იბრძვის საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში დაწვრილებით გაშუქებულია ჩვენი რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების მუშაობის წარმატებანი და ნაკლოვანებანი.

როგორც აღნიშნული იყო მოხსენებაში, 1953 წელს საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა ჩვენი რესპუბლიკის საწარმოებმა 101 პროცენტით შეასრულეს.

მაგრამ მრეწველობის მუშაობის ეს საერთო კარგი ძაჩვენებლები ბევრი საწარმოსა და ზოგიერთი სამინისტროს ცუდ მუშაობას ფარავს.

გეგმა ვერ შეასრულეს სასურსათო საქონლის მრეწველობის სამინისტრომ და საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტრომ.

რესპუბლიკაში მოქმედი 1.254 საწარმოდან საერთო პროდუქციის გამოშვების გეგმა ვერ შეასრულა 439 საწარმომ.

1953 წელს განსაკუთრებით ცუდად მუშაობდნენ საშენ მასალათა მრეწველობის სამინისტროს (მინისტრი ამხ. მინდიაშვილი) საწარმოები. ამ სამინისტროს მეტმა წილმა საწარმოებმა 1953 წელს გეგმა ვერ შეასრულეს.

ჩვენი ცალკეული სამეურნეო ორგანიზაციები საკმაოდ ოპერატიულად არ ხელმძღვანელობენ მათდამი დაქვემდებარებულ საწარმოებს, იშვიათად მიდიან ადგილებზე და ცოცხალ, ოპერატიულ მუშაობას ხშირად ზედმეტი მიმოწერითა და კანცელარიული ფუსფუსით ცვლიან.

პარტიას არაერთხელ მიუქცევია სამეურნეო ხელმძღვანელთა ყურადღება იმაზე, რომ შეუწყნარებელია მრეწველობაში არარიტმული მუშაობა, მაგრამ ამ მანკიერ პრაქტიკას კვლავ ვხვდებით ჩვენი რესპუბლიკის საწარმოთა მუშაობაში. თვიური პროდუქციის თითქმის ნახევარს, ზოგჯერ კი მეტსაც, მთელი რიგი საწარმოები მესამე დეკადაში უშვებენ. მაგალითად, საქართველოს სსრ ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს 26 კომისრის სახელობის ქარხანამ (დირექტორი ამხ. ყორყოლიანი) გეგმა 1953 წლის დეკემბერში დეკადების მიხედვით შემდეგნაირად შეასრულა: პირველ დეკადაში — თვიური გეგმის 14,1 პროცენტი, მეორე დეკადაში— 10,4 და მესამე დეკადაში — 75,5 პროცენტი. ეს ქარხანა 1954 წლის იანვარშიც არარიტმულად მუშაობდა. ასეთივე მდგომარეობაა სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ქარხანაში, მექანიკურ ქარხანაში, კალინინის სახელობის ქარხანაში, ქიმკომბინატში და ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს სხვა საწარმოებში.

რესპუბლიკის მრეწველობის მთელი რიგი დარგები არღვევენ სახელმწიფო დისციპლინას პროდუქციის ხარისხის მხრივ. ფართო მოხმარების სამრეწველო საქონლის სამინისტროს (მინისტრი ამხ. რობაქიძე) საწარმოებში ჯერ კიდევ ამზადებენ დაბალი ხარისხის პროდუქციას, არ ასრულებენ გეგმას ასორტიმენტის მხრივ, რაც დიდ ზიანს აყენებს ჩვენს სახალხო მეურნეობას.

ჩვენ არ შეგვიძლია შევურიგდეთ ასეთ ნაკლოვანებებს მრეწველობის მუშაობაში. სახელმწიფო გეგმა კანონია. პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების ხელმძღვანელები მოვალენი არიან უზრუნველყონ გეგმის შესრულება თვითეული საწარმოს მიერ არა მარტო საერთო პროდუქციის მოცულობის, არამედ აუცილებლად ყველა სახის ნაკეთობათა წარმოების მხრივაც.

1954 წელი უნდა აღინიშნოს სამეურნეო გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის, შრომის ნაყოფიერების გადიდებისათვის, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისა და ხარისხის ამაღლებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების ახალი აღმავლობით.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ უკანასკნელ ხანს მიღებული დადგენილებებით შექმნილია აუცილებელი პირობები სოფლის მეურნეობის ყველა დარგის აღმავლობისათვის.

უკანასკნელ ხანს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღეს საჭირო ღონისძიებანი იმ სერიოზული შეცდომების გამოსასწორებლად, რომლებიც დაშვებული იყო სოფლის მეურნეობის დარგში.

მაგრამ ეს მხოლოდ დასაწყისია იმ უდიდესი მუშაობისა, რომელიც ჩვენ უნდა გავწიოთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის ისტორიული გადაწყვეტილების რეალიზაციისათვის. ჩვენმა პარტიულმა, საბჭოთა, სასოფლო-სამეურნეო ორგანიზაციებმა უმოკლეს ვადაში უნდა გარდაქმნან თავიანთი მუშაობა ისე, რომ სოფლის მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობა კონკრეტული, ოპერატიული გახადონ.

საჭიროა შევისწავლოთ თვითეული კოლმეურნეობის ეკონომიკა, ღრმად ჩავწვდეთ კოლმეურნეობებში საქმის ვითარებას და მოწინავეთა დონემდე ავიყვანოთ ჩამორჩენილი კოლმეურნეობები.

როგორც ცნობილია, საქართველოში მთელი რიგი წლების მანძილზე ხორცელდება დიდი სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ღონისძიება — მოწამცირე მთაგორიანი რაიონებიდან ცალკეული სოფლების, კოლმეურნეობებისა და მეურნეობების გადასახლება და რესპუბლიკის დაბლობ რაიონებში დასახლება, სადაც ნაყოფიერი მიწის დიდი მარაგია. გადასახლება-დასახლების საქმეს და ახლადდასახლებულთა დაბების მშენებლობას ჯეროვანი ყურადღება არ ექცეოდა. მაგალითად, ხობისა და მარნეულის რაიონებში და ფოთის მიდამოებში სახლები ისე ცუდად აშენდა, რომ მეტი წილი აგებული სახლები ავარიულ მდგომარეობაშია. ამასთან, როგორც წესი, ახლადდასახლებულთა დაბები ისე შენდება, რომ სახლებს დაბმარე სათავსოები არა აქვს, დაბები კეთილმოუწყობელია.

გადასახლება-დასახლების სამშენებლო ტრესტმა უნდა მიიღოს მასზე დამოკიდებული ყველა ღონისძიება იმისათვის, რომ დაამთავროს მოუთავებელი სამუშაოები წინათ აშენებულ სახლებში და განახორციელოს ახლადდასახლებულთა დაბების კეთილმოწყობა, უზრუნველყოს 1954 წლის გეგმით გათვალისწინებული ახალი სახლების მშენებლობის დამთავრება.

ამხანაგებო! საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების წინაშე ამჟამად დიდი ამოცანები დგას რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის შემდგომი აღმავლობისა და განვითარების საქმეში. ამ ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის საქართველოს პარტიული ორგანიზაციები მუდმივად უნდა აუმჯობესებდნენ კადრებთან მუშაობას, ამაღლებდნენ მათს მარქსისტულ-ლენინურ მომზადებას და საქმიან კვალიფიკაციას, ზრდიდნენ მუშაკებს მაღალი იდეურობის, პრინციპულობის, ნაკლოვანებებისადმი შეურიგებლობის სულისკვეთებით, სახელმწიფო ინტერესების, პარტიული და სახელმწიფო დისციპლინის ზუსტად დაცვის სულისკვეთებით, უნერგავდნენ მათ იმ თვისებებს, რომლებიც ლენინურ-სტალინური ტიპის მუშაკების დამახასიათებელია.

ასეთი მუშაკის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს თვისებას წარმოადგენს უბრალოება და თავმდაბლობა. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენში ჯერ კიდევ არიან ისეთი მუშაკები, რომლებიც, რაიმე ხელმძღვანელ პოსტს რომ დაიკავებენ, თავს უბადლო მუშაკებად წარმოიდგენენ, ქედმაღლურად უჭირავთ თავი ხელქვეითებთან, სწყდებიან მასებს. საბოლოო ანგარიშით ისინი ჩაფლავდებიან ხოლმე როგორც ხელმძღვანელები, და გარიყული ხდებიან.

პოლიტიკური ხელმძღვანელი გულისხმიერი უნდა იყოს ადამიანებთან ურთიერთობაში, იჩენდეს ზრუნვას მათი საჭიროებებისა და მოთხოვნილებების დაკმაყოფილებისათვის, ებრძოდეს უსულგულობასა და საქმის გაჭიანურებას. პარტიული და საბჭოთა მუშაკები ყურადღებით უნდა ეკიდებოდნენ მშრომელთა თხოვნებსა და საჩივრებს, დროულად ეხმაურებოდნენ ქვემოდან მომდინარე სიგნალებს. მაგრამ უნდა ითქვას, რომ რესპუბლიკის ცალკეულ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებში ჯერ კიდევ ვხვდებით არაგულისხმიერ დამოკიდებულებას მშრომელთა საჩივრებისა და წერილებისადმი, მათი წინადადებებისადმი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში განსაკუთრებით ბევრი საჩივარი შემოდის იმის გამო, რომ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს აპარატისა და მისი ადგილობრივი ორგანოების მუშაკები უსულგულოდ, ბიუროკრატულად ეკიდებიან მშრომელთა განცხადებებს. საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ ჩატარებული შემოწმებით გამორკვა, რომ მეტწილად ეს საჩივრები სწორი და სავსებით დასაბუთებულია. მაგალითად, საქართველოს სსრ სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრომ 1952 წლის დეკემბერში პენსია მოუსპო მოქალაქე ა. ს. პრიჩინს იმისათვის, რომ პენსიის დანიშვნისას მის მიერ წარდგენილი დოკუმენტები თითქოს არასწორი იყო. მოქალაქე პრიჩინს მოუხდა წლის განმავლობაში ევლო საჩივრებით როგორც სოცუზრუნველყოფის ტყიბულის რაიონის განყოფილებაში, ისე სამინისტროსა და სხვა რესპუბლიკურ ორგანოებში, სანამ მიაღწევდა პენსიის აღდგენას, რომელიც მას სრულიად უკანონოდ მოუხსნეს.

კიდევ ერთი ფაქტი. არხანგელსკის ოლქში მცხოვრებმა მოქალაქე პროსვეტოვამ რამდენჯერმე მიმართა სურამის სასოფლო საბჭოს და ხაშურის რაიონის მმაჩს—სთხოვდა გაეგზავნათ მისი ბავშვის მეტრიკული ამონაწერი. ხუთი თვის განმავლობაში პასუხი რომ ვერ მიიღო, მან საჩივრით მიმართა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმს. მხოლოდ მას შემდეგ, რაც სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისაგან მიიღო ეს საჩივარი და რაც ჩვენ ჩავერიეთ საქმეში, ხაშურის რაიონული საბჭოს აღმასკომმა გაუგზავნა მოქალაქე პროსვეტოვას მეტრიკული ამონაწერი, რომელსაც ის თხოულობდა.

ასეთი მაგალითი შეიძლება ბევრი მოვიყვანოთ. ეს იწვევს იმას, რომ ბევრი საჩივარი და განცხადება მისდით რესპუბლიკურ და საკავშირო ორგანოებს, რაც აიძულებს მათ იმუშაონ ისეთ საკითხებზე, რომლებიც ადგილობრივ უნდა წყდებოდეს.

ამხანაგებო! 1954 წლის 14 მარტი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დღეა.

არჩევნებისათვის მზადება მიმდინარეობს ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა მზარდი პოლიტიკური და საწარმოო აქტივობის ნიშნით. მუშებმა, კოლმეურნეებმა, ინტელიგენციამ ახალი შრომითი ვალდებულებები იკისრეს და წარმატებით ასრულებენ მათ.

არჩევნებამდე ერთ თვეზე ნაკლები დრო დარჩა. საბჭოთა და პარტიულმა ორგანოებმა ახლა თავიანთი მუშაობა ისე უნდა წარმართონ, რომ ყველა ამომრჩეველმა ადგილობრივ ადგილებში მონაწილეობის უფლება, რომელიც მას მინიჭებული აქვს სსრ კავშირის კონსტიტუციით. ამისათვის ერთხელ კიდევ უნდა შეამოწმონ ამომრჩეველთა სიები, არ დაუშვან იქ არაავთენტური გამოტოვება და დამახინჯება. საჭიროა კარგად მოაწყონ საარჩევნო უბნების შენობები, ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ კაბინების მოწყობას, მოაგვარონ სატელეფონო კავშირი, ხოლო სადაც ეს შეუძლებელია, უზრუნველყონ უბნები კავშირგაბმულობის სხვა საშუალებებით.

უნდა მივაღწიოთ იმას, რომ თვითეული ამომრჩეველი იცნობდეს დეპუტატობის იმ კანდიდატების ბიოგრაფიას, რომლებსაც იგი ხმას მისცემს. საჭიროა დროულად და გულდასმით მოვაწყოთ დეპუტატობის კანდიდატების შეხვედრები თავიანთ ამომრჩევლებთან. უფრო მაღალ საფეხურზე უნდა ავიყვანოთ მთელი საგიტაციო-მასობრივი მუშაობა. არჩევნების დღეს საბჭოთა ორგანოებმა ოპერატიული კავშირი უნდა დაამყარონ თვითეულ საარჩევნო უბანთან და უზრუნველყონ ხმების დროულად დათვლა და ხმის მიცემის შედეგების შესახებ ინფორმაციის წარდგენა.

ამხანაგებო! საქართველოს კომუნისტური პარტია თავის XVI ყრილობაზე მოვიდა კიდევ უფრო განმტკიცებული, გამოწრთობილი მშობლიური, დიადი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და მისი ცენტრალური კომიტეტის გარშემო მჭიდროდ დარაზმული. საქართველოს კომუნისტური პარტია იყო, არის და იქნება ლენინ — სტალინის დიადი პარტიის სიმიდო დასაყრდენი, მისი მებრძოლი რაზმი, რომელიც მუდამ მზად არის შეასრულოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ყოველი დავალება!

აღბანეთის სახალხო გმირი

მრავალი საუკუნის განმავლობაში ალბანელი ხალხი შეტპოვარ ბრძოლას ეწეოდა სამშობლოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის.

ვინ არ ესხმოდა თავს ამ პატარა ქვეყანას. ალბანელმა ხალხმა განიცადა რომაელთა ლეგიონების, ნორმანების, სერბიელების, ვენეციელი და ბიზანტიელი დამპყრობლების ბარბაროსული შემოსევა. XV საუკუნეში ალბანეთს თავს დაატყდა ყველაზე დიდი უბედურება — მის ტერიტორიაზე შემოიჭრნენ თურქთა ველური ურდოები.

თურქმა დამპყრობლებმა ცეცხლითა და მახვილით გაიარეს მრავალტანჯული ალბანეთის მიწა. ისინი სრადოდნენ გაუგონარ მხეცობას, შემაძრწუნებელ ბოროტმოქმედებას. ამ ურდოების ველურმა სისასტიკემ ვერ გატეხა ალბანელი ხალხის მებრძოლი სული, მისი მისწრაფება თავისუფლებისადმი. თურქი ბარბაროსების ბატონობის საშინელ წლებში ალბანელ ხალხს ერთი წუთითაც არ მოუხრია ქედი ვერაგი მტრის წინაშე, არ შეუწყვეტია ბრძოლა პირსისხლიანი დამპყრობლების წინააღმდეგ.

ახალი ფერადი მხატვრული ფილმი „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“ ამაღელვებლად მოგვითხრობს ალბანელი ხალხის თავდადებულ ბრძოლაზე ოსმანთა ურდოების წინააღმდეგ ნიჭიერი მხედართმთავრისა და გამოჩენილი სახელმწიფო მოღვაწის გიორგი კასტრიოტის მეთაურობით.

სურათი წარმტაცი პოემაა ალბანელი ხალხის ლეგენდარულ გმირობასა და მამაცობაზე, მის ეროვნულ გმირზე სკანდერბეგზე. ფილმი გადაღებულია საბჭოთა კინოხელოვნების გამოჩენილ მოღვაწეთა და ალბანეთის სახელმწიფო კინოსტუდია „ახალი ალბანეთის“ ახალგაზრდა კოლექტივის შემოქმედებითი თანამეგობრობით.

ფილმის პირველ კადრებში ნაჩვენებია ოსმანთა ურდოების შემოსევა ალბანეთის ტერიტორიაზე. ცას წვდება ხანძრის ალი... ველური დამპყრობლები ცეცხლითა და მახვილით სპობენ ყველაფერს, ანადგურებენ და იტაცებენ ალბანელი ხალხის დოვლათს, ტყვეობაში მიერეკებიან მხეცურად ნაწამებ ათასობით მამაკაცსა და ქალს, მშობლიურ კერას სწყვეტენ ხალხის საუკეთესო შვილებს.

თურქებს მძევლად „მიჰყავთ ალბანელი“ თავადის გიონა კასტრიოტის უმცროსი შვილი გიორგი კასტრიოტი. მოხუცმა მამამ დამშვიდობების დროს დაუბარა შვილსა და მის გამცილებელ მარაშას წმიდად შეენახათ სამშობლო მიწის სიყვარული.

ოცი წელი იმყოფებოდა გიორგი კასტრიოტი ძლიერი სულთნის მურადის სასახლეში. დიდი ფიზიკური ძალის მქონე, მამაცი, გონიერი და გამჭრიახი სკანდერბეგი ოსმანთა იმპერიის გამოჩენილი მხედართმთავარი გახდა. მაგრამ ვერც დიდებამ, ვერც სახელმა და ვერც სულთნის საჩუქრებმა ვერ ჩააქრო დიდი მებრძოლის გულში მშობლიური ალბანეთის მგზნებარე სიყვარული.

სკანდერბეგი მრავალი წლის მანძილზე მოუთმენლად ელოდა იმ დროს, როდესაც საშუალება მიეცემოდა სამაგიერო მიეზღო სამშობლოს მტრებისათვის. აი დადგა მომენტიც — სულთანი მურადი ახალგაზრდა მხედართმთავარს სკანდერბეგს ავალებს უნგრელებთან ბრძოლაში თურქეთის არმიის სარდლობას.

სკანდერბეგმა კარგად იცოდა, რომ უნგრელები მისი სამშობლოს მტრები კი არა, მეგობრები იყვნენ, რადგან ისინი ებრძოდნენ ალბანელი ხალხის დამმონებელ თურქებს. ღამით, უნგრელებთან ბრძოლის წინ სკანდერბეგმა დატოვა თურქეთის არმია და ალბანელ მეომრებთან ერთად სამშობლოსაკენ გაეშურა.

თურქეთის არმია უნგრელებთან ბრძოლაში სასტიკად დამარცხდა, თითქმის მთლიანად იქნა მოსპობილი.

მაყურებელზე უდიდეს შთაბეჭდილებას ახდენს კადრები, რომლებშიც ასახულია სკანდერბეგის დაბრუნება სამშობლოში. ოცი წლის განშორების შემდეგ სკანდერბეგის თვალწინ იშლება ალბანეთის ბუნების წარმტაცი პეიზაჟი. შორს მოჩანს ცადაწვდილი მთები, დაბლა კი გაშლილია ზურმუხტი ველები. სკანდერბეგი ცხენიდან ჩამოხტება და აიღებს ერთ მუჭა მშობლიურ მიწას.

ემოციური ზემოქმედების მხრივ ძლიერია კადრები, რომელშიც ასახულია ალბანელი დედის დაფინას მწუხარება მოსისხლეთა მიერ ვაჟის მოკვლის გამო. გიორგი სკანდერბეგი დაჩოქილი ევედრება დაფინას სამშობლოს გულისათვის აპატიოს მოსისხლეებს. ალბანელთა მახვილმა მხოლოდ მტრები უნდა განგმიროს, აცხადებს იგი.

სკანდერბეგმა შეარიგა მოსისხლეები. იმ დღეს მის არმიას ასეულობით მებრძოლი შეემატა. მათ შორის იყო მთებიდან ჩამოსული გოლიათი მწყემსი დინი. გიორგი სკანდერბეგი სათავეში ჩაუდგა საერთო-სახალხო აჯანყებას და დაიწყო სამშობლოს განთავისუფლება თურქი დამპყრობლებისაგან. 1443 წელს მან ქალაქი კრუა აიღო და აჯანყებულთა ცენტრად გადააქცია.

კადრი ფილმიდან „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“.

სკანდერბეგი მტკიცედ იყო დაკავშირებული ხალხთან. ფილმის მასობრივ და ბატალურ სცენებში ხალხი გამოყვანილია, როგორც მთავარი გმირი, როგორც ისტორიის შემომქმედი, მისი გადამწყვეტი ძალა. სურათი გვიჩვენებს, რომ ეს ისტორიული ბრძოლები მოიგო ალბანელმა ხალხმა, უბრალო ადამიანებმა ნიჭიერი და მამაცი სარდლის სკანდერბეგის მეთაურობით. ალბანელმა ხალხმა არა მარტო უცხოელ დამპყრობთა მძიმე უღელი მოიცილა, არამედ ამასთან ერთად გზა გადაუღობა თურქ დამპყრობლებს დასავლეთ ევროპისაკენ და ვანდალთა გამანადგურებელი შემოსევისაგან იხსნა ევროპის კულტურული ცენტრები.

ოცდახუთი წელიწადი ხელმძღვანელობდა გიორგი კასტრიოტი — სკანდერბეგი დამოუკიდებელ ალბანეთის სახელმწიფოს. რვაჯერ მოუხდა მას სასტიკი ბრძოლა თურქეთის ძლიერად შეიარაღებულ არმიასთან. გამარჯვება ყოველთვის ალბანელთა მხარეზე რჩებოდა. ათეულ ათასობით თურქი დამპყრობი დაიღუპა ალბანეთის ციხეების კედლებთან, მიუვალი მთის ხეობებში და დაბლობებზე.

მაყურებელს მეხსიერებაში ღრმად რჩება ბატალური სცენები. განსაკუთრებით დიდი ემოციური ძალით არის ნაჩვენები ბრძოლები კრუას ციხესთან და ადრიატიკის ზღვის სანაპიროზე სკანდერბეგის მიერ საამშობლოს მოდალატე გაბზას დამარცხება.

ფილმში სკანდერბეგი დახატულია როგორც ნიჭიერი, მამაცი, დინჯი და მოხერხებული მხედართმთავარი, რომელიც მტრის სამხედრო ძალას მახეში ამწყვდევს და ანადგურებს.

სურათის ფინალურ კადრებში მაყურებლის თვალწინ იშლება თანამედროვე ქალაქის ფართო მოედანი, სადაც შორეული მთების მწვერვალთა ფონზე მოჩანს სკანდერბეგის შესანიშნავი ძეგლი — ყალყზე შემდგარ ბრინჯაოს ცხენზე შიშველი ხმლით ხელში ხის მხედარი, რომლის ფიგურაშიც იგრძნობა მძლავრი ნებისყოფა.

ფილმი „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“ შესანიშნავი ნაწარმოებია მომმე ალბანელი ხალხის გმირულ ისტორიაზე, მის ეროვნულ გმირ გიორგი სკანდერბეგზე.

სურათი დადგმულია მაღალი რეჟისორული ოსტატობით ს. იუტკევიჩის მიერ მ. პაპავას სცენარის მიხედვით. რეჟისორმა შექმნა მონუმენტური ფილმი, რომელშიც შესანიშნავად არის გახსნილი ისტორიული მოვლენების აზრი და ნაჩვენებია იმ ეპოქის გმირთა მთელი გალერია.

სცენარის ავტორმა, საბჭოთა კინოდრამატურგმა მ. პაპავამ მრავალი თვე გაატარა ალბანეთში, გულდასმით შეისწავლა ქვეყნის ისტორია და ამის შედეგად შეძლო დაეწერა წარმტაცი კინოპოემა, რომელიც გამსჭვალულია ალბანელი ხალხისადმი პატივისცემისა და სიყვარულის გულწრფელი გრძნობით.

ფილმის წარმატების საფუძველია საბჭოთა და ალბანელი მსახიობების შესანიშნავი თამაში. პირველ რიგში აღსანიშნავია აკაკი ხორავა ალბანეთის სახალხო გმირის გიორგი სკანდერბეგის როლში. მან ჩვეული ოსტატობით შეძლო შეექმნა ალბანელი ხალხის ეროვნული გმირის სკანდერბეგის წარმტაცი სახე, ისეთი სახე, როგორიც ცნობილია ისტორიული წყაროების მიხედვით და როგორიც დღემდე ცოცხლობს ალბანელი ხალხის გადმოცემებში, ლეგენდებსა და ლექსებში.

ძლიერ შთაბეჭდილებას ახდენს ვ. ანჯაფარიძე ალბანელი დედის დაფინას როლში. მსახიობი განსაკუთრებით ძლიერია იმ კადრებში, სადაც ასახულია დედის მწუხარება შვილის სიკვდილის გამო. ვ. ფაფაზიანი ქმხის თავის ძალაში დარწმუნებული, ჭკვიანი და მოხერხებული სულთან მურადის სახეს.

ალბანელი მსახიობი ადვილად ალიბალი დამაჯერებლად ასრულებს სკანდერბეგის დის მამიცას როლს. მსახიობი საუკეთესოდ გამოხატავს თავდადებული და მამაცი ქალიშვილის განცდებს, როდესაც იგი იძულებულია სიყვარულის მაღალი გრძნობა მსხვერპლად შესწიროს სამშობლოს გაერთიანებისა და თავისუფლების საქმეს.

ალბანელი მსახიობებიდან თამაშით გამოირჩევიან ბ. იმამი (დინიკა), ხ. ფრაშერი (ბალი), მ. პოპი (ბალაბან ფაშა), საბჭოთა მსახიობებიდან — ს. ზაქარიაძე (ლარინიკუსი), ო. ჟაკოვი (ტანუშ ტოპია), ა. ვერტინსკი (ვენეციის მმართველი) და ბ. ტენინი (დინი).

ფილმი საუკეთესოდ არის გადაღებული (მთავარი ოპერატორი ე. ანდრიკანისი), რაც ოპერატორთა მაღალ ოსტატობაზე მეტყველებს. განსაკუთრებით კარგად არის ნაჩვენები სურათში ალბანეთის ბუნების მომხიბლავი პეიზაჟი. მშვენივრად არის გადაღებული აგრეთვე მასობრივი და ბატალური სცენები.

სურათი მდიდარია შესანიშნავი ბუნებრივი ფერებით. ამ მხრივ ის საუკეთესო ფერადი ფილმების რიცხვს მიეკუთვნება. ქების ღირსია მხატვარ ი. შპინელის ნამუშევარი, ი. სვირიდოვისა და ალბანელ კომპოზიტორ ჩ. ზადეას მუსიკა.

ფილმი „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“ ამაღელვებლად მოგვითხრობს მომმე ალბანელი ხალხის სახელოვან ისტორიულ წარსულზე, მის გმირულ ბრძოლაზე სამშობლოს თავისუფლებისა და ეროვნული დამოუკიდებლობისათვის.

ფილმი „ალბანეთის დიდი მეომარი სკანდერბეგი“ საბჭოთა და ალბანეთის ახალგაზრდა კინემატოგრაფიის ახალი გამარჯვებაა, საბჭოთა და ალბანეთის კინემატოგრაფიის მუშაკთა შემოქმედებითი თანამეგობრობის ნამდვილი ზეიმია.

ნ. შველიძე.

გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში

ბერლინი, 19 თებერვალი. (საკდესი). გაზეთმა „ნოიეს დოიჩლანდმა“ დღეს გამოაქვეყნა კომუნიკე გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სხდომის შესახებ, რომელიც გაიმართა 1954 წლის 18 თებერვალს.

კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ ამ სხდომაზე გაჩვიდა მძიმე მრეწველობის მინისტრი ფ. ზელმანი, რომელმაც გააკეთა საანგარიშო მოხსენება ქვანახშირის მრეწველობაში ნორმალური მდგომარეობის აღდგენისა და ენერგიით რესპუბლიკის მოსახლეობის უზრუნველყოფის შესახებ. ქვანახშირითა და ენერგიით მოსახლეობის უზრუნველყოფის დროებითი სიძნელეები იმან გამოიწვია, რომ გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში ძლიერ აცივდა.

მინისტრთა საბჭომ თავის სხდომაზე განიხილა მშრომელებისათვის ინდივიდუალურ საბინაო მშენებლობაში დახმარების გაწევასთან დაკავშირებული საკითხები.

სხდომაზე, როგორც საბჭოთა კავშირ-გერმანიის შერეული კომისიის წევრი, გამოვიდა მძიმე მრეწველობის მინისტრი ფრიც ზელმანი, რომელმაც გააკეთა საანგარიშო მოხსენება იმის შესახებ, რომ საბჭოთა 33 საწარმო და 7 სამეცნიერო-ტექნიკური ბიური საკუთრებად გადაეცა გერმანელ ხალხს. მან განაცხადა, რომ ყველა ამ საწარმოს ფაქტიური საბალანსო ღირებულება 1954 წლის 1 იანვრისათვის შეადგენდა 3.265 მილიარდ მარკას, რაც 565 მილიონით აღემატება იმ თანხას, რომელიც აღნიშნულია გერმანიისათვის რეპარაციის გადახდევინების შეწყვეტის ოქმში, რასაც ხელი მოაწერეს მოსკოვში 1953 წლის 22 აგვისტოს. მინისტრთა საბჭომ გერმანელი ხალხის სახელით ერთხელ კიდევ გადაუხადა მადლობა საბჭოთა ხალხს იმ ღონისძიებებისათვის, რომელთა მიზანია გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის საფინანსო-ეკონომიურ გაღლებულებათა შემსუბუქება.

მინისტრთა საბჭოს სხდომამ მიიღო დადგენილება დაარსდეს მშვიდობისათვის და ქალთა თანასწორუფლებიანობისათვის გამოჩენილი გერმანელი მებრძოლის კლარა ცეტკინის სახელობის მედალი. ამ მედლით ყოველწლიურად ქალთა საერთაშორისო დღეს დაჯილდოვდებიან მოქალაქენი მიუხედავად იმისა, თუ რომელ სახელმწიფოს ეკუთვნიან, აგრეთვე კოლექტივები, ინსტიტუტები, საწარმოები და სხვ., რომლებმაც თავი გამოიჩინეს მშვიდობისათვის და ქალთა თანასწორუფლებიანობისათვის ბრძოლაში.

მინისტრთა საბჭოს სხდომამ განიხილა აგრეთვე მთელი რიგი ორგანიზაციული საკითხები.

დასავლეთ ბერლინის მშრომელთა დემონსტრაცია

ბერლინი, 19 თებერვალი. (საკდესი). 18 თებერვალს საღამოს დასავლეთ ბერლინის მთელ რიგ რაიონებში — ნოიკელნსა და კრაიცბერგში (ამერიკის სექტორი), ტირგარტენში (ინგლისის სექტორი), ვედინგში (საფრანგეთის სექტორი) გაიმართა დასავლეთ ბერლინის მშრომელთა ხალხმრავალი დემონსტრაციები, რომელებშიც მონაწილეობდა რამდენიმე ათასი კაცი.

ეს დემონსტრაციები, მიმართული დასავლეთ ბერლინის ხელისუფალთა და მემარჯვენე პროფლიდერთა მიერ წამოყენებული პროვოკაციული „დუმილის მარშის“ წინააღმდეგ, რომელიც სამარცხვინოდ ჩაიფუშა, დასავლეთ ბერლინის მშრომელთა მისწრაფებების ნამდვილი გამოხატულება იყო. დემონსტრანტები, რომელთა შორის ბევრი იყო უმუშევარი, მოითხოვდნენ გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების დადებას და დემოკრატიულ საფუძველზე გერმანიის გაერთიანებას. ისინი გადაჭრით ილაშქრებდნენ ბონისა და პარიზის სამხედრო ხელშეკრულებათა და დასავლეთ გერმანიისა და დასავლეთ ბერლინის მილიტარიზაციის წინააღმდეგ.

დასავლეთ ბერლინის ხელისუფლებამ მშრომელთა დემონსტრაციების წინააღმდეგ გამოიყვანეს პოლიციის დიდი რაზმები. შტუმელმა არამზადებმა გერმანელ პატრიოტთა წინააღმდეგ გამოიყენეს რეზინის ხელკეტები, არ ზოგავდნენ არც მოხუცებს, არც ქალებს. პოლიციამ დემონსტრაციის ბევრი მონაწილე დააპატიმრა.

ვ. მ. მოლოტოვი გამოემგზავრა ბერლინიდან

ბერლინი, 20 თებერვალი. (საკდესი). დღეს დილით ბერლინიდან მოსკოვს გაემგზავრა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ვ. მ. მოლოტოვი.

შენეფელდის აეროდრომზე ვ. მ. მოლოტოვი გააცილეს გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის სახალხო პალატის თავმჯდომარემ ოტო დი